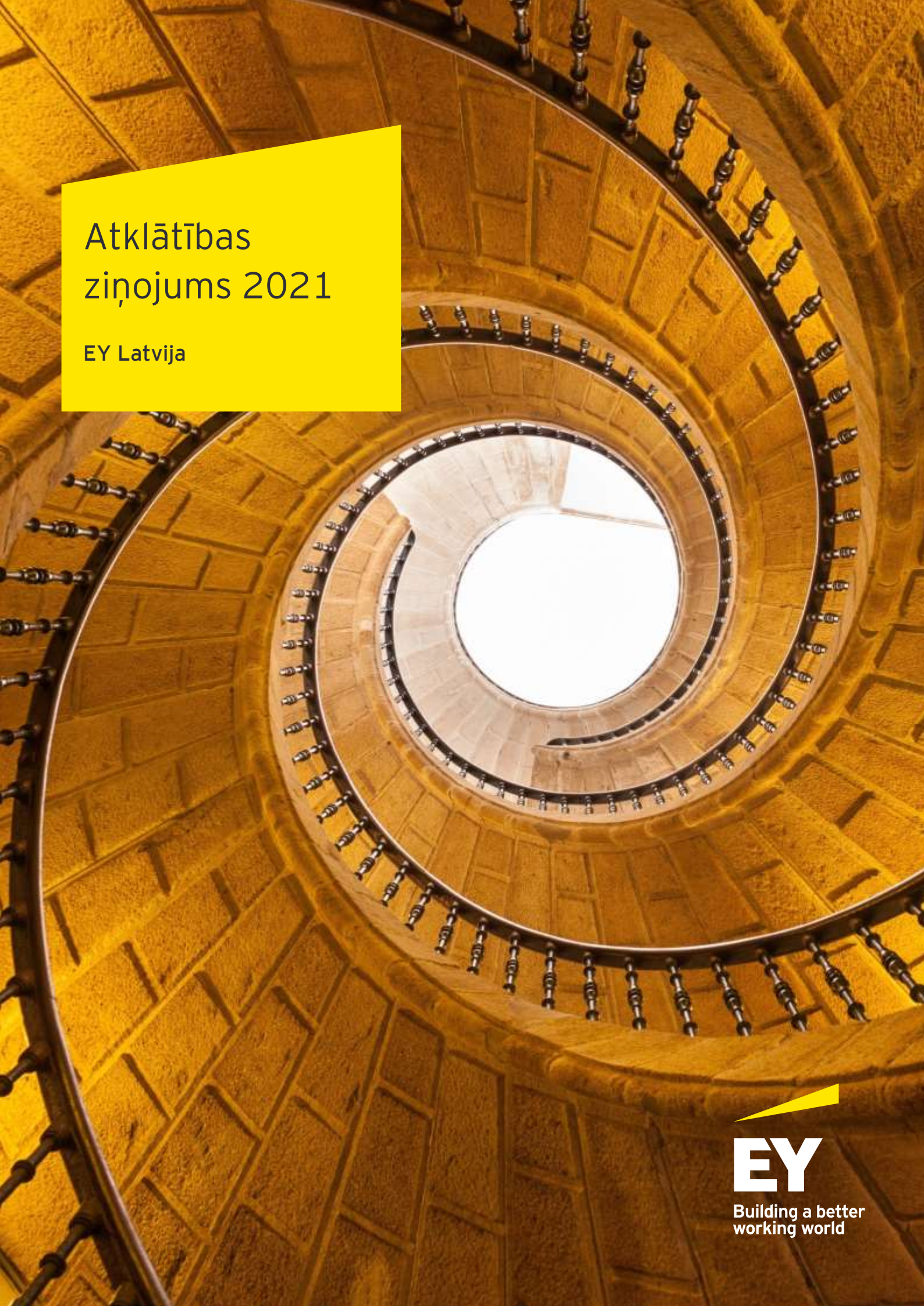

Atklātības ziņojums 2021

EY Latvija

Building a better
working world

Saturs

EY Baltics vadošā partnera un EY Baltics revīzijas vadītājas paziņojums	3
Par mums.....	5
<i>Juridiskā struktūra, īpašumtiesības un pārvaldība</i>	5
<i>Globālā tīkla organizācija</i>	6
<i>Ilgtermiņa vērtība sabiedrībai</i>	8
Revīzijas ilgtspējas kvalitātes nodrošināšana	9
<i>Kvalitātes atbalsta infrastruktūra</i>	9
<i>Iedzīvīnātas profesionālās vērtības.....</i>	12
<i>Iekšējā kvalitātes kontroles sistēma</i>	14
<i>Darījuma attiecību uzsākšana un turpināšana ar klientiem</i>	16
<i>Revīzijas pakalpojumi</i>	17
<i>Pārbaudes un konsultācijas</i>	19
<i>Rotācija un ilgstoša sadarbība</i>	21
<i>Revīzijas kvalitātes pārbaudes.....</i>	21
<i>Kvalitātes nodrošināšanas ārējās pārbaudes</i>	22
<i>Pamatcēloņu analīze</i>	23
<i>Juridisko prasību ievērošana.....</i>	23
Neatkarības nodrošināšana	24
Tālākizglītība un ieguldījums kvalificētos speciālistos	27
<i>EY darbinieku izaugsme.....</i>	27
Ieņēmumi un atalgojums	29
<i>Finanšu informācija</i>	29
<i>Partneru atalgojums.....</i>	30
1. pielikums: sabiedriskas nozīmes uzņēmumi	31
<i>EY Latvija revidētie sabiedriskas nozīmes uzņēmumi</i>	31
2. pielikums: apstiprinātās EYG dalībfirmas.....	32

EY Baltics vadošā partnera un EY Baltics revīzijas vadītājas paziņojums

Jonas Akelis
EY Baltic
vadošais partneris

Diāna Krišjāne
EY Baltic
revīzijas vadītāja

Piedāvājam iepazīties ar EY Latvija 2021. gada atklātības ziņojumu. Mēs uzskatām, ka sadarbības partneriem ir jābūt skaidram priekšstatam par to, kā mēs nodrošinām revīzijas kvalitāti, pārvaldām riskus un saglabājam mūsu kā revidentu neatkarību. Šis ziņojums ir viens no veidiem, kā mēs sniedzam jaunāko informāciju par mūsu veikumu katrā no minētajām jomām.

Augstas kvalitātes revīzijas nodrošināšana joprojām ir galvenā prioritāte un ir pamatā mūsu apņēmībai kalpot sabiedrības interesēm. Revidentiem ir svarīga loma kapitāla tirgu efektīvā funkcionēšanā, nodrošinot procesu caurskatāmību un veicinot investoru uzticēšanos. Uzņēmumi, regulatori un citi biznesa partneri paļaujas uz mums un ir pārliecināti, ka mēs nodrošināsim ikviena darba uzdevuma izpildi izcilā kvalitātē.

Mēs veicam nozīmīgus ieguldījumus darba uzlabošanai nepieciešamajos rīkos; tiek veidotas augstas veikspējas, daudzveidīgas un iekļaujošas darba grupas, kas re vīzijas procesā veicina un nostiprina uzticēšanos mūsu darbam.

EY Latvija reputācijas pamatā ir augstas kvalitātes profesionālu revīzijas pakalpojumu sniegšana ikvienam uzņēmumam, kurā mēs veicam revīziju, ievērojot objektivitāti un ētikas prasības.

Mēs pildām Eiropas Savienības (ES) Regulā 537/2014 noteiktos uzdevumus pārskatāmības uzlabošanai un Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumu, kas nosaka, ka Latvijas revidenti, kas sniedz revīzijas pakalpojumus sabiedriskas nozīmes uzņēmumiem un organizācijām, katru gadu jāpublicē atklātības ziņojums.

2021. gada EY Latvija atklātības ziņojums sagatavots saskaņā ar Regulu un Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumu un sniedz informāciju par finanšu gadu, kas noslēdzās 2021. gada 30. jūnijā, kā arī par vēlākiem nozīmīgiem notikumiem un apstākļiem. Jūs varat uzzināt par to, kā mēs radām ilgtermiņa vērtību sabiedrībai, par mūsu apņemšanos nodrošināt ilgtspējīgu revīzijas kvalitāti (SAQ), tostarp par to, kā mēs iedibinām profesionālās vērtības, par mūsu īstenotajām revīzijas procedūrām un iekšējo kvalitātes kontroli, un neatkarības nodrošināšanu mūsu praksē, kā arī par COVID-19 pandēmijas ietekmi.

Globālās pandēmijas laikā galvenā uzmanība joprojām ir pievērsta augstas kvalitātes revīziju veikšanai. Ir izstrādāts visaptverošs pasākumu kopums, lai novērtētu riskus, īpašu uzmanību pievēršot krāpšanas riskiem, un atbilstoši uz tiem reaģētu.

Globālās EY organizācijas *NextWave* stratēģija paredz arī pastāvīgu apņemšanos nodrošināt ilgtspējību, lai radītu ilgtermiņa vērtību visām ieinteresētajām pusēm. Tas ietver mērķi 2021. gadā sasniegt oglekļa emisiju samazinājumu pēc oglekļa neitralitātes sasniegšanas 2020. gadā un 2025. gadā sasniegt nulles emisijas līmeni, kas ir svarīgs solis EY ilgtspējas nodrošināšanas ceļā. Šajā procesā piedalās arī EY Latvija.

EY Latvija joprojām galveno uzmanību velta revīzijas kvalitātes uzlabošanai un mūsu neatkarības uzturēšanai, ņemot vērā dažādus faktorus, tajā skaitā gan ārējo, gan iekšējo pārbažu rezultātus. Pastāvīgai revīzijas kvalitātes paaugstināšanai mums regulāri jāpārskata darbā izmantotās pieejas un metodes, izvērtējot revīzijas pārbaudes gaitā izdarītos novērojumus un veicot atbilstošus pasākumus tālāku uzlabojumu īstenošanai.

EY mērķis: Labākas biznesa pasaules izveide

EY ir apņēmies piedalīties labākas biznesa pasaules veidošanā.

EY darbinieku veiktās revīzijas vairo uzticību uzņēmējdarbībai un kapitāla tirgiem. EY revidenti kalpo sabiedrības interesēm, veicot augstas kvalitātes un analītiski pamatotas revīzijas, ievērojot neatkarības, godprātības, objektivitātes un profesionālās skepses principus. Tādējādi EY organizācija palīdz nodrošināt ilgtspējīgu vērtību ieinteresētajām pusēm.

Mūsu kapitāla tirgos vēl nekad nav bijusi vajadzība pēc uzticēšanās un palāvības uz finanšu pārskatiem, un šajā ziņā revidentu darbs ir ārkārtīgi nozīmīgs.

Mēs aicinām visus mūsu sadarbības partnerus, tajā skaitā investorus, revīzijas komiteju locekļus un regulatorus, arī turpmāk sadarboties ar mums gan mūsu stratēģijas ietvaros, gan saistībā ar jebkuriem šajā ziņojumā minētajiem jautājumiem.

Jonas Akelis

EY Baltic vadošais partneris

Diāna Krišjāne

SIA „Ernst & Young Baltic”

valdes priekšsēdētāja

EY Baltic revīzijas vadītāja

Par mums

Juridiskā struktūra, īpašumtiesības un pārvaldība

SIA „Ernst & Young Baltic” ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kas ir reģistrēta Latvijā kā zvērinātu revidentu komercsabiedrība un ir Ernst & Young Global Limited, AK reģistrēta sabiedrība ar dalībnieku galvojumu apmērā ierobežotu atbildību (EYG). Šajā ziņojumā mēs sevi dēvējam par „EY Latvija” vai „mēs”, „mūsu”, „mums”. EY apzīmē visu EYG organizāciju pasaules tīklu.

EY Latvija pieder Ernst & Young Europe SCRL (sīkāka informācija tālāk sadaļā „EY Europe SCRL”) un Baltic Network OU, sabiedrībai ar ierobežotu atbildību, kas saņēmusi licenci revīzijas veikšanai Igaunijā. Ernst & Young Europe pieder vairāk par 90% Baltic Network OU pamatkapitāla. Pārējā Baltic Network OU pamatkapitāla daļa pieder 22 EY Baltic partneriem. Sīkāka informācija par EY Latvija īpašniekiem pieejama Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijas uzturētajā revīzijas uzņēmumu reģistrā, kas atrodams tās tīmekļa vietnē: www.lzra.lv.

EY Latvija birojam nav filiāļu vai meitas uzņēmumu, un tā adrese ir Muižas iela 1A, Rīga, LV-1010, Latvija.

EY Latvija pārvaldības institūcijas ir:

- ▶ kopsapulce – augstākā institūcija;
- ▶ valde – koleģiāla pārvaldības institūcija; valdi ievēlē kopsapulce uz nenoteiktu laiku, un tajā ietilpst 2 (divi) valdes locekļi; valde no sava vidus ieceļ valdes priekšsēdētāju.

EYG dalībfirmas ir sadalītas pa trim ģeogrāfiskajām zonām: Amerika, Āzijas un Klusā okeāna zona un Eiropas, Tuvo Austrumu, Indijas un Āfrikas (EMEIA) zona. Minētās zonas pašas sadalītas reģionos, kuros apvienotas dalībfirmas (ASV gadījumā tā ir ASV dalībfirma) pēc ģeogrāfiskā principa, izņemot Finanšu pakalpojumu organizācijas (*Financial Services Organization*) (FSO) reģionus, kuros ietilpst attiecīgās zonas dalībfirmu finanšu pakalpojumu struktūras.

EY Latvija ietilpst EMEIA zonā, kurā darbojas EYG dalībfirmas no 96 valstīm. EMEIA zonā iepriekš bija 10 reģionu, taču kopš 2021. gada 1. jūlija to skaits ir samazinājies līdz astoņiem.. EY Latvija ietilpst Centrālās, Austrumu un Dienvideiropas un Vidusāzijas (CESA) reģionā.

Ernst & Young (EMEIA) Limited (EMEIA Limited) ir Lielbritānijā reģistrēta sabiedrība ar dalībnieku galvojumu apmērā ierobežotu atbildību. EYG ir Ernst & Young tīkla centrālais uzņēmums, kas koordinē dalībfirmas un to savstarpējo sadarbību, taču nekontrolē tās. EMEIA Limited ir EYG dalībfirma, tā neveic nekādu finanšu darbību un nesniedz nekādus profesionālos pakalpojumus.

Katrs reģions ievēlē Reģionālo partneru forumu (*Regional Partner Forum*) (RPF), kura pārstāvji sniedz konsultācijas un nodrošina apspriežu forumu reģionālajiem vadītājiem. Partneris, kurš ievēlēts par RPF prezidējošo partneri, pārstāv reģionu arī Globālajā pārvaldības padomē (*Global Governance Council*) (skatīt 6. lpp.).

Eiropā izveidots holdinga uzņēmums EY Europe SCRL (EY Europe). EY Europe ir ierobežotas atbildības kooperatīvā sabiedrība (SCRL jeb CVBA), kas atrodas Beļģijā. Tas ir revīzijas uzņēmums, kas reģistrēts *Institut des Reviseurs d'Entreprises* (IRE-IBR) Beļģijā, taču revīzijas neveic un nesniedz nekādus profesionālos pakalpojumus.

Tik lielā mērā, kādā to pieļauj vietējie tiesību akti un regulējumi, EY Europe ir ieguvis vai plāno iegūt kontroli pār EYG dalībfirmām Eiropas valstīs. EY Europe ir EYG dalībfirma. 2019. gada 27. martā EY Europe ieguva balsstiesības EY Latvija.

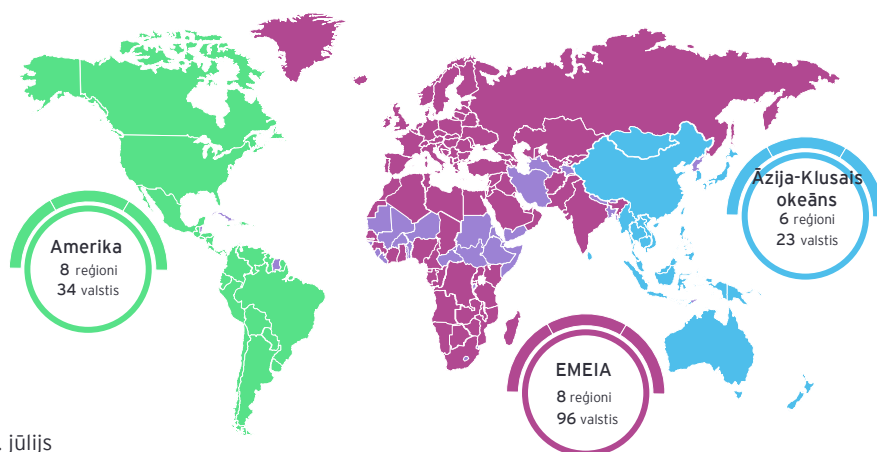
EY Europe valdē ir septiņi vecākie partneri no EYG dalībfirmām Eiropā. Valde ir tiesīga lemt un ir atbildīga par stratēģijas īstenošanu un pārvaldību.

Globālā tīkla organizācija

EY ir viens no līderiem pasaules revīzijas, nodokļu konsultāciju, darījumu un uzņēmējdarbības konsultāciju jomā. EY pasaules organizācijas ietvaros vairāk nekā 150 valstīs strādājošo skaits pārsniedz 312 000 cilvēku, kurus vieno apņemšanās veidot labāku biznesa pasauli un kopīgas vērtības un nelokāma apņemšanās nodrošināt augstu pakalpojumu kvalitāti. Šodienas globālajā tirgū EY integrētā pieeja ir īpaši svarīga, veicot augstas kvalitātes starptautisko uzņēmumu revīziju, kas var ietvert darbu gandrīz visās pasaules valstīs.

sastāvā ir viens vai vairāki pārstāvji no katra reģiona, pārējo dalībfirmu partneri kā savu uzņēmumu pārstāvji un līdz sešiem neatkarīgiem direktoriem bez izpildpilnvarām (NDBIP). Reģionālos pārstāvjus, kuri neieņem vadošus amatus, ievēlē citi to RPF uz trīs gadu termiņu ar tiesībām tikt pārvēlēti uz vēl vienu termiņu. GPP konsultē EYG dažādos politikas un stratēģijas jautājumos, kā arī par dažādiem sabiedrības interešu aspektiem, kas saistīti ar to pieņemtajiem lēmumiem. Pēc Globālās vadības (Global Executive) (GV) ieteikuma GPP atsevišķos gadījumos apstiprina lēmumus, kas pieņemti noteiktos jautājumos, kas varētu ietekmēt EY.

EY zonas, reģioni un valstis*

*2021. gada 1. jūlijs

Šī integrētā pieeja ļauj EY dalībfirmām attīstīt un izmantot plašās un dziļās zināšanas un pieredzi, kas nepieciešama šādu daudzveidīgu un sarežģītu revīziju veikšanai.

EYG koordinē dalībfirmas un veicina to sadarbību. EYG nesniedz pakalpojumus, bet viens no tā uzdevumiem ir nodrošināt, ka dalībfirmas visā pasaulē sniedz konsekventus un augstas kvalitātes pakalpojumus. Katra dalībfirma ir atsevišķa juridiska persona. Šo uzņēmumu kā EYG dalībfirmu pienākumus un atbildību regulē EYG noteikumi un dažādi citi līgumi.

Globālās organizācijas struktūra un tās galvenās institūcijas gadā aprakstītas tālāk tekstā. Šī organizatoriskā struktūra atspoguļo EY kā vienotu globālu organizāciju ar kopīgu stratēģiju.

Tajā pašā laikā šis tīkls attiecīgo zonu ietvaros darbojas arī reģionālā līmenī. Šis darbības modelis ļauj lielāku uzmanību pievērst reģioniem, līdz ar to dalībfirmas var veidot ciešāku sadarbību ar saviem klientiem un citiem biznesa partneriem katrā valstī, vairāk ņemot vērā vietējās vajadzības.

Globālā pārvaldības padome

Globālā pārvaldības padome (GPP) ir EY globālās organizācijas galvenā pārvaldes institūcija. Tās

Neatkarīgie direktori bez izpildvaras

Tiek iecelti ne vairāk kā seši neatkarīgie direktori bez izpildpilnvarām (NDBIP), kuri paši nestrādā EY. NDBIP ir gan publiskā, gan privātā sektora augstākā līmeņa vadītāji, kuri pārstāv dažādus ģeogrāfiskos reģionus un kuriem ir atšķirīga profesionālā pieredze. Viņi sniedz mūsu globālajai organizācijai un GPP nozīmīgu devumu, daloties gan ar saviem dažādajiem viedokļiem, gan dziļajām zināšanām. NDBIP veido GPP Sabiedrisko lietu apakškomitejas (SLAK) vairākumu. SLAK darbs skar dažādus sabiedrības interešu aspektus lēmumu pieņemšanas procesā un dialogā ar ieinteresētajām pusēm, tā risina jautājumus, kas radušies saistībā ar politikām un procedūrām, kas piemērojamas ziņošanai par pārkāpumiem, kā arī iesaistās diskusijās par kvalitātes un risku pārvaldību. NDBIP nominē īpaša komiteja, kuru apstiprina GV un ratificē GPP.

Globālā vadība

Globālā vadība (GV) apvieno EY funkciju, pakalpojumu un ģeogrāfisko zonu vadības pārstāvjus. 2021. gada 1. jūlijā tās darbu vada EYG priekšsēdētājs un izpilddirektors, un tajā ietilpst globālie vadošie partneri, kas atbild par klientu apkalpošanu un biznesa attīstību, zonālie vadošie

partneri (*Area Managing Partners*); globālo funkcionālo dienestu vadītāji – globālie vadošie partneri, kas atbild par personālu; vadītāji, kuri katrs atbild par kādu no globālajiem pakalpojumu virzieniem – Revīzijas un konsultāciju pakalpojumiem, Stratēģijas un darījumu konsultāciju pakalpojumiem, Nodokļu konsultācijām un Darījumu konsultāciju pakalpojumiem (DKP), kā arī rotācijas kārtībā noteiktas vienas EYG dalībfirmas partneris.

Globālajā vadībā ietilpst arī Globālās tirgus komitejas priekšsēdētāja vietnieks (*Global Vice Chair of Markets*), Globālās pārmaiņu ieviešanas komitejas priekšsēdētāja vietnieks (*Global Vice Chair of Transformation*), galvenais klientu tehnoloģiju speciālists (*Chief Client Technology Officer*), Globālo pārskatu komitejas (*Global Accounts Committee*) priekšsēdētājs un Jauno tirgu komitejas (*Emerging Markets Committee*) priekšsēdētājs, kā arī jauno tirgu pārstāvis.

GV un GPP apstiprina EYG priekšsēdētāja un izpilddirektora amata kandidātus un ratificē globālo vadošo partneru iecelšanu amatā. GV apstiprina arī EYG priekšsēdētāja vietniekus. GPP ratificē jebkura EYG priekšsēdētāja vietnieka iecelšanu, kurš ir GV loceklis.

GV uzdevums ir veicināt globālo mērķu sasniegšanu, kā arī izstrādāt, apstiprināt un atkarībā no apstākļiem ieviest:

- ▶ globālās stratēģijas plānus;
- ▶ dalībfirmās piemērojamus vienotus standartus, metodoloģijas un politikas;
- ▶ ar darbiniekiem saistītas iniciatīvas, tajā skaitā kritērijus un procesus, kas piemērojami partneru pieņemšanai, novērtēšanai, attīstībai, atalgojumam un pensionēšanai;
- ▶ kvalitātes uzlabošanas un aizsardzības programmas;
- ▶ priekšlikumus saistībā ar regulējuma jautājumiem un valsts politiku;
- ▶ politikas un pamatnostādnes saistībā ar starptautisko klientu apkalpošanu, uzņēmējdarbības attīstību, tirgiem un zīmolu izstrādi;
- ▶ EY attīstības fondus un investīciju prioritātes;
- ▶ EYG gada pārskatus un budžetus;
- ▶ GPP rekomendācijas dažādos jautājumos.

GV ir tiesības arī risināt starp dalībfirmām radušās domstarpības.

GV komitejas

GV komiteju darbu vada GV loceklis, un šajās komitejās darbojas pārstāvji no visas organizācijas. Globālās vadības komitejas sagatavo ieteikumus GV. Papildus Globālajai revīzijas komitejai darbojas, piemēram, Revīzijas pakalpojumu un konsultāciju, Nodokļu, Stratēģijas un darījumu konsultāciju pakalpojumu,

Globālo tirgu un investīciju, Globālo pārskatu, Jaunattīstības tirgu, Talantu un Risku pārvaldības komiteja.

Globālā prakses grupa

Globālajā prakses grupā strādā GV un GV komiteju pārstāvji, kā arī reģionu un sektoru vadītāji. Tās uzdevums ir nodrošināt vienotu izpratni par EY stratēģiskajiem mērķiem un konsekventu šo mērķu īstenošanu visā organizācijā.

EYG dalībfirmas

Saskaņā ar EYG regulējumu dalībfirmas apņemas nodrošināt EY mērķu izpildi, piemēram, sniegt konsekventus un augstas kvalitātes pakalpojumus visā pasaulē. Tālab dalībfirmas apņemas ieviest globālās stratēģijas un plānus un nodrošināt pakalpojumu sniegšanas iespējas noteiktajā apjomā. Dalībfirmām jāievēro kopīgie standarti, metodoloģijas un politikas, tajā skaitā standarti un politikas, kas attiecas uz revīzijas metodoloģiju, kvalitātes un riska pārvaldību, neatkarību, zināšanu apmaiņu, talantīgu speciālistu piesaisti un tehnoloģijām.

EYG dalībfirmas apņemas veikt savus profesionālos pienākumus saskaņā ar piemērojamajiem profesionālajiem un ētikas standartiem, kā arī ievērojot visas piemērojamās tiesību aktu prasības. Šī apņemšanās pildīt savus pienākumus godprātīgi un vienmēr un visur rīkoties pareizi pamatota EY Globālajā Uzvedības kodeksā un EY vērtībās (skatīt 13. lpp.).

Papildus EYG regulējumu pieņemšanai dalībfirmas noslēdz vairākas citas vienošanās par dažādiem aspektiem, kas saistīti ar to dalību EY organizācijā, piemēram, par tiesībām un pienākumu izmantot EY vārdu, kā arī par zināšanu un pieredzes apmaiņu un koplietošanu.

Dalībfirmās tiek veiktas pārbaudes, lai izvērtētu, kā tās pilda EYG prasības un ievēro globālo politiku tādos jautājumos kā neatkarības nodrošināšana, kvalitātes un risku pārvaldība, revīzijas metodoloģija, uzņēmējdarbība un cilvēkresursi. Dalībfirmas, kas nespēj izpildīt noteiktās kvalitātes un citas EYG dalības prasības, var tikt izslēgtas no EY globālās organizācijas.

Ilgtermiņa vērtība sabiedrībai

Lai gan kapitālisms ir radījis milzu labklājību, tas arī atstājis pārāk daudz cilvēku novārtā. COVID-19 pandēmijas dēļ jau pieaug galējā nabadzība, un nevienlīdzību vēl vairāk draud padziļināt klimata pārmaiņas, jo to ietekme vispirms un vissmagāk skar neaizsargātās kopienas. EY uzskata, ka steidzami vajadzīga taisnīgāka un uzticamāka ekonomikas sistēma, kas spētu risināt cilvēces nopietnākās problēmas.

EY pakalpojumiem jau tagad ir būtiska nozīme, sākot no konsultāciju sniegšanas valdībām par to, kā veidot ilgtspējīgāku un iekļaujošāku ekonomiku, līdz pat uzņēmumu mudināšanai koncentrēties uz ilgtermiņa vērtības radīšanu visām ieinteresētajām personām un sniegt attiecīgu informāciju. Tomēr iespējams darīt vēl vairāk.

EY lepojas, ka ir Apvienoto Nāciju Organizācijas Globālā līguma (ANO GL) dalībnieks un jau kopš 2009. gada ir apņēmies integrēt ANO GL desmit principus un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM) EY stratēģijā, kultūrā un darbībā.

Cita starpā šī apņemšanās ir atspoguļota tālāk minētajā:

Korporatīvās atbildības pārvaldības struktūras

Korporatīvo atbildību visā EY koordinē EY Korporatīvās atbildības pārvaldības padome (*Corporate Responsibility Governance Council*) (CRGC). Šajā struktūrā ietilpst EY Globālās vadības locekļi, un tajā ir pārstāvēti augstākā līmeņa vadītāji no visiem EY pakalpojumu virzieniem, funkcijām un ģeogrāfiskajām zonām.

EY sociālās ietekmes mērķi

Globālā korporatīvās atbildības programmā [EY Ripples](#) visām EY dalībfirmām noteikts vienots mērķis, proti, līdz 2030. gadam pozitīvi ietekmēt viena miljarda cilvēku dzīvi. Līdz šim *EY Ripples* iniciatīvas kopumā devušas labumu vairāk nekā 45 miljoniem cilvēku. Tas panākts:

- ▶ stingri koncentrējoties uz trim jomām (atbalsts nākamās paaudzes darbaspēkam, darbs ar ietekmīgiem uzņēmējiem un vides ilgtspējas paātrināšana), kurās EY darbinieku īpašās prasmes, zināšanas un pieredze var sniegt vislielāko ieguldījumu;
- ▶ sadarbojoties ar citām līdzīgi domājošām organizācijām, lai izveidotu ekosistēmas, kas spēj radīt pārmaiņas plašā mērogā. Piemēram, TRANSFORM iniciatīva kopā ar *Unilever* un Apvienotās Karalistes Ārlietu, Sadraudzības un attīstības biroju, kuras mērķis ir līdz 2030. gadam mainīt 150 miljonu cilvēku dzīvi Subsahāras Āfrikā un Dienvidāzijā, risinot nevienlīdzības jautājumus.

EY oglekļa emisiju samazināšanas mērķis

EY mērķis ir 2021. gadā samazināt oglekļa dioksīda emisiju, bet 2025. gadā kļūt par uzņēmumu, kas vispār nerada šādu emisiju. EY šo mērķi cenšas sasniegt, ievērojami samazinot absolūtās oglekļa emisijas un pēc tam katru gadu likvidējot vai kompensējot vairāk nekā atlikušo daudzumu. Lai līdz 2025. gadam sasniegtu nulles neto emisiju līmeni, EY dalībfirmas plāno samazināt absolūtās emisijas par 40% 1., 2. un 3. darbības jomā (salīdzinājumā ar

2019. gada bāzes līmeni), kas atbilst Zinātniski pamatotu mērķu iniciatīvā (*Science Based Targets initiative*) (SBTi) apstiprinātajam mērķim, proti, maksimālais globālās sasilšanas pieaugums - 1,5°C. Konkrēti pasākumi minētā mērķa sasniegšanai ir:

- ▶ komandējumu laikā radīto emisiju samazināšana, lai līdz 2025. gadam panāktu to samazinājumu par 35 %, salīdzinot ar 2019. gada līmeni;
- ▶ kopējā biroja elektroenerģijas patēriņa samazināšana un 100% atjaunojamās enerģijas iegāde atlikušajām vajadzībām, līdz 2025. gadam kļūstot par uzņēmumu, kas pilnībā izmanto tikai atjaunojamo elektroenerģiju;
- ▶ Elektroenerģijas pirkuma līgumu (EPL) strukturēšana tā, lai valsts elektrotīklos ievadītu vairāk atjaunojamās elektroenerģijas, nekā EY patērē;
- ▶ uz dabas resursiem balstītu risinājumu un oglekļa emisiju samazināšanas tehnoloģiju izmantošana, katru gadu no atmosfēras izvadot vai kompensējot vairāk oglekļa, nekā emitēts;
- ▶ EY darba grupu nodrošināšana ar rīkiem, kas ļautu aprēķināt un pēc tam samazināt klientu uzdevumu izpildē radušos oglekļa dioksīda emisijas daudzumu;
- ▶ prasība 75% EY piegādātāju, proti, izmaksu ziņā lielākajiem piegādātājiem, noteikt zinātniski pamatotus mērķus ne vēlāk kā līdz 2025. gadam;
- ▶ ieguldījumi EY pakalpojumos un risinājumos, kas palīdz klientiem radīt vērtību, dekarbonizējot savu saimniecisko darbību, un nodrošina risinājumus citām ilgtspējības problēmām un iespējām.

Revīzijas ilgtspējīgas kvalitātes nodrošināšana

Kvalitātes atbalsta infrastruktūra

Kvalitātes nodrošināšana visās darbības jomās

NextWave ir EY globālā stratēģija, kuras mērķis ir nodrošināt klientiem un sabiedrībai kopumā ilgtermiņa vērtību. *NextWave* no jauna apliecina EY mērķus, centienus un stratēģiju. Tas ir nodrošinājis EY spēcīgu pamatu, lai pielāgotos un ieviestu inovācijas, kamēr EY mērķis, proti, veidot labāku biznesa pasauli, turpina iedvesmot EY darbiniekus ne tikai sniegt klientiem nepieciešamos pakalpojumus, bet arī izmantot EY zināšanas, prasmes un pieredzi, lai nodrošinātu atbalstu sabiedrībai, kurā tie dzīvo un strādā. Mūsu sniegtie vērtējumi un augstās kvalitātes pakalpojumi palīdz vairot uzticību kapitāla tirgiem un ekonomikas attīstībai visā pasaulē.

Reaģējot uz uzņēmējdarbības vides traucējumiem, EY dalībfirmas pielāgojās, lai turpinātu veikt augstas kvalitātes revīzijas. EY nodrošināja saviem revīzijas speciālistiem papildu apmācību un iespējas, lai palīdzētu atklāt dažāda veida krāpšanu. Turklāt, izmantojot *data-first* pieeju (pieeja, kuras ietvaros vispirms tiek apkopoti visi pieejamie dati), ko nodrošina analītika un digitālie rīki, darba grupas varēja veikt augstas kvalitātes revīzijas, ievērojot neatkarības, godprātības, objektivitātes un profesionālās skepses principus.

EY dalībfirmas turpina attīstīt nākotnes revīziju, tostarp arvien sarežģītāku datu analīzi, efektīvi sniedzot lielāku izpratni un pārlicību, lai atbalstītu augstas kvalitātes revīzijas, ko atzinīgi novērtē EY revidētie uzņēmumi un kapitāla tirgi.

Mūsu darbinieki ir mūsu lielākā vērtība. Mūsu speciālisti ir tie, kuri nodrošina kvalitāti un uzticību. Mēs uzlabojam viņu pieredzi, izmantojot datus un tehnoloģijas, lai viņi varētu vairāk laika veltīt risku pārvaldībai un izdarīt profesionālus spriedumus. Izmantojot progresīvas tehnoloģijas un sarežģītu datu analīzi, vienlaikus kalpojot sabiedrības interesēm, mūsu darbinieki sniedz savu ieguldījumu EY vispārējā mērķa - veidot labāku biznesa pasauli - sasniegšanā.

EYG dalībfirmas un to darbības virzienu struktūrvienības ir atbildīgas par darba uzdevumu izpildi augstā kvalitātē. EY dalībfirmu darbības virzienu struktūrvienības atbild par pabeigto darba uzdevumu kvalitātes pārbaudi veikšanu un kvalitātes nodrošināšanu darba uzdevumu izpildes laikā. Tas palīdz nodrošināt darba atbilstību profesionālajiem standartiem un visām EY politikām.

Globālās organizācijas priekšsēdētāja vietnieks revīzijas jautājumos koordinē dalībfirmu darbību jautājumos, kas skar EY revīzijas pakalpojumu sniegšanas politiku un procedūru ievērošanu.

Globālā revīzijas kvalitātes komiteja

EY Globālā revīzijas kvalitātes komiteja (*Global Audit Quality Committee*) (GAQC) ir svarīgs pastāvīgu uzlabojumu veikšanas kultūras elements. Tās sastāvā ir augstākā līmeņa vadītāji no visas EY organizācijas ar plašu, daudzveidīgu un atbilstošu pieredzi. GAQC konsultē EY Revīzijas jomas (EY Assurance) vadību par dažādiem organizācijas biznesa, darbības, kultūras, talantīgu speciālistu piesaistes stratēģijas, pārvaldības un riska pārvaldības aspektiem, kas ietekmē revīzijas kvalitāti.

Komiteja izstrādā inovatīvas idejas un pieejas augstas kvalitātes revīziju veikšanai un kalpo par forumu, kurā iepazīties ar citu EY dalībfirmu labāko praksi. Komiteja arī palīdz izstrādāt revīzijas kvalitātes rādītājus (*audit quality indicators*) (AQI) un citus kvalitātes uzraudzības veidus, kas pastāvīgi tiek izmantoti, veicot nepieciešamos uzlabojumus.

Kvalitātes paaugstināšanas līderi

Kvalitātes paaugstināšanas līderu (*Quality Enablement Leaders*) (QEL) tīkls ir augsta līmeņa revīzijas vadītāju grupa no visas pasaulē, kuri veicina revīzijas kvalitātes uzlabojumus, sniedzot revīzijas darba grupām nepieciešamo atbalstu.

Viņu pienākumos ietilpst darba grupu apmācība, atbalsts iekšējās un ārējās pārbaudēs, darba grupu konsultēšana par nozīmīgu revīzijas trūkumu cēloņu

novēršanu, prakses un projektu vadības atbalsts, portfeļa riska analīzes atbalsts un ar EY kvalitātes vadības sistēmu saistīto procesu, tostarp globālo AQL, īstenošana.

Izmantojot *EY Canvas* un *Milestones* (skatīt 13. lpp.), kā arī arvien sarežģītākus mākslīgā intelekta (MI) rīkus, kvalitātes paaugstināšanas līderi var reāllaikā izveidot priekšstatu par revīzijas kvalitāti. Tas, savukārt, sniedz lielāku skaidrību par to, kur būtu jāiegulda resursi, lai atbalstītu revīzijas darba grupas un to revidējamās uzņēmumus.

Profesionālā prakse

Globālās organizācijas priekšsēdētāja vietnieks profesionālās prakses jautājumos jeb Globālās profesionālās prakses direktors (PPD) pakļaujas EYG priekšsēdētāja vietniekam revīzijas jautājumos, lai izstrādātu globālas revīzijas kvalitātes kontroles politikas un procedūras. Visi zonu PPD, kā arī Globālā piegādes pakalpojumu centra (*Global Delivery Service center*) PPD pakļaujas globālās PPD un attiecīgajam zonas revīzijas vadītājam. Šāda kārtība palīdz nodrošināt lielāku pārliecību par revīzijas kvalitātes un konsultāciju procesa kontroles objektivitāti.

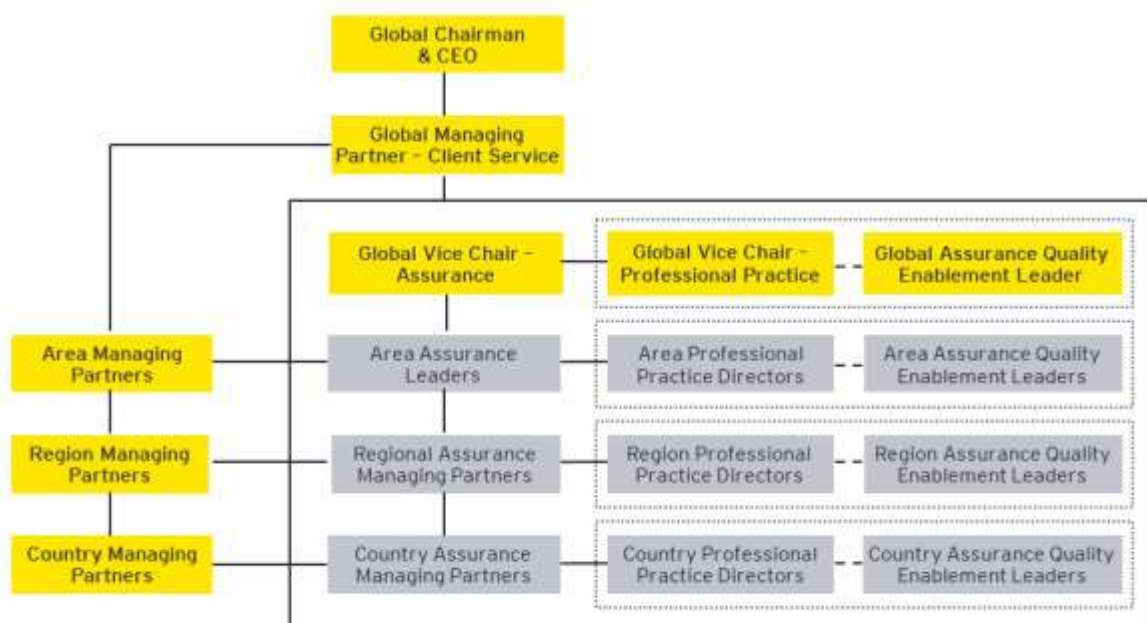
Globālās profesionālās prakses direktors arī vada un uzrauga Globālās profesionālās prakses darba grupu, proti, globālu speciālistu tīklu, kuri sniedz tehniskas konsultācijas grāmatvedības, revīzijas un finanšu pārskatu jautājumos un īsteno dažādus prakses kontroles un risku pārvaldības pasākumus.

Globālās PPD uzrauga EY Globālās revīzijas metodoloģijas (EY GAM) izstrādi un ar to saistītās revīzijas politikas un tehnoloģijas, lai nodrošinātu atbilstību attiecīgajiem profesionālajiem standartiem un regulējumu prasībām. Globālā profesionālās prakses grupa uzrauga arī vadlīniju izstrādes, apmācības un uzraudzības programmas un procesus, kurus izmanto dalībfirmu speciālisti, lai nodrošinātu konsekventu un efektīvu revīzijas darbu. Globālo, zonālo, reģionālo un atsevišķu valstu profesionālo prakšu direktori, kā arī speciālisti, ar kuriem viņi sadarbojas katrā dalībfirmā, labi pārzina EY darbiniekus, klientus un procesus, un ar viņiem ir viegli sazināties, lai saņemtu revīzijas darba grupām nepieciešamās konsultācijas.

Globālās profesionālās prakses grupai bieži tiek nodrošināti papildu resursi, tajā skaitā darbinieki, kuri specializējušies šādās jomās:

- iekšējās kontroles ziņojumi un ar EY revīzijas metodoloģiju saistīti aspekti;
- konkrētu jomu, nozaru un sektoru grāmatvedības, revīzijas un risku jautājumi;
- jautājumi, kas saistīti ar konkrētiem notikumiem, tajā skaitā ar iedzīvotāju un politiskiem nemieriem, pandēmiju, valsts parādiem un ar tiem saistītu grāmatvedības uzskaiti, finanšu pārskatiem, kā arī informācijas sniegšanas prasībām;
- vispārīgi darba uzdevumu jautājumi un efektīva sadarbība ar revīzijas komisijām.

Revīzijas jomas pārvaldība*

*Ilustratīvi, lai parādītu globālo kārtību; faktiskā pārskata atbildība var atšķirties atkarībā no juridiskiem, regulatīviem un strukturāliem apsvērumiem.

Risku pārvaldība

Risku pārvaldības komiteja (RPK) visas organizācijas mērogā koordinē veiktās darbības un pasākumus, kuru mērķis ir palīdzēt EY speciālistiem nodrošināt atbilstību globālajām un vietējām prasībām, kā sniegt atbalstu tieši ar klientiem strādājošām darba grupām, lai tās varētu saviem klientiem nodrošināt augstas kvalitātes un izcila līmeņa pakalpojumus. Par augstas kvalitātes pakalpojumu nodrošināšanu un ar kvalitāti saistīto risku pārvaldību atbild dalībfirmas un to departamenti, kas atbild par attiecīgajām jomām.

Cita starpā Globālās riska pārvaldības vadītājs palīdz uzraudzīt šo un citu risku identificēšanu un mazināšanu visā organizācijā plašākas uzņēmumu risku pārvaldības (URP) sistēmas ietvaros. URP prioritātes tiek paziņotas visām dalībfirmām.

Globālās organizācijas riska pārvaldības vadītājs atbild par visā pasaulē vienotu risku pārvaldības īstenošanas prioritāšu noteikšanu un risku pārvaldības koordināciju EY organizācijā.

Dalībfirmu partneriem uzticēts vadīt risku pārvaldības pasākumus (kuru īstenošanā viņiem palīdz citi darbinieki un speciālisti), tajā skaitā koordinēt šos pasākumus ar darbības jomām.

Pasaulē turpinājās cīņa ar COVID-19 pandēmiju, kas radīja papildu sarežģījumus. Tādēļ bija nepieciešama koordinēta reakcija visā EY, aktivizējot vietējos krīzes vadības plānus (KVP), kas izstrādāti gandrīz visos EY dalībfirmu birojos. KVP sīki aprakstītas konkrētas darbības, kas jāveic, lai aizsargātu EY darbiniekus un reaģētu, ja COVID-19 infekciju skartu attiecīgo EY biroju. Tomēr, lai gan atsevišķos birojos bija jārisina jautājumi, kas saistīti ar kontaktu izsekošanu un drošu darba vides praksi, bija nepieciešams nodrošināt vienotas vadlīnijas visās EY zonās. Vēl pirms Pasaules Veselības organizācija (PVO) paziņoja par pandēmijas esamību, tika aktivizēta EY Globālā krīžu vadības programma (*EY Global Crisis Management Program*) (GCMP), kuras ietvaros tika izveidota Koordinācijas komiteja, ko vadīja Globālās riska pārvaldības vadītājs, kurš sešus mēnešus (un pēc tam regulāri, bet retāk) katru dienu sazinājās ar globālās un zonālās vadības pārstāvjiem, lai risinātu jautājumus, kas attiecas uz visām ģeogrāfiskajām teritorijām un pakalpojumu jomām.

Koordinācijas komiteja regulāri sniedza norādījumus par EY protokoliem, kas jāievēro, reaģējot uz COVID-19 pandēmiju, un pievērsās jautājumiem, kas saistīti ar ceļojumiem, sanāksmēm un pasākumiem, kā arī labākās prakses pieņemšanu un popularizēšanu, kā arī izplatīja īpašus PVO drošas darba prakses vadlīnijas. Otrajā globālās pandēmijas gadā joprojām tiek sniegti norādījumi un uzraudzīti riska faktori.

GCMP īstenošanas mērķis bija nodrošināt cilvēku drošību un informētību, pārvaldīt apstiprinātos

inficēšanās gadījumus, pielāgot ceļojumu un pasākumu organizēšanu, nodrošināt pilnībā attālinātu darbu un plānot atvēršanos pasākumus.

Pateicoties pienācīgi izstrādātam GCMP, mēs varējām ātri rīkoties, lai nodrošinātu EY cilvēku drošību, kas visu laiku bijusi galvenā prioritāte. Visā pandēmijas laikā GCMP īstenošanas darba grupa:

- ▶ izstrādāja vadlīnijas dažādiem pandēmijas posmiem, kā arī bibliotēku *Global Security SharePoint* portālā, kas kalpo kā centralizēta informācijas krātuve;
- ▶ katru dienu atjaunināja augsta riska vietu sarakstu un sniedza konsolidētu ziņojumu par katru reģionu;
- ▶ katru dienu sniedza ziņojumu vadībai par globālo, reģionālo un vietējo situāciju.

GCMP ietvaros tika veikta apstiprināto **inficēšanās** gadījumu pārvaldība:

- ▶ izstrādājot pandēmijas kontrolesarakstus vietējām krīžu vadības darba grupām, lai kontrolētu apstiprinātos inficēšanās gadījumus;
- ▶ organizējot mācības par to, kā rīkoties apstiprinātos inficēšanās gadījumos;
- ▶ palīdzot ar kontaktu izsekošanu apstiprinātos inficēšanās gadījumos;
- ▶ sniedzot informāciju un konsultācijas par ceļojumiem, sanāksmēm un pasākumiem, kā rezultātā tika izstrādātas vairākas globālas direktīvas;
- ▶ apzinot ārzemju komandējumos nosūtītos darbiniekus, lai palīdzētu viņiem droši atgriezties dzimtenē.

Tagad, kad uzmanība ir pievērsta tam, lai darbinieku varētu droši atgriezties birojā, GCMP īstenošanas darba grupa ir izstrādājusi atvēršanos plānu, kas ietver šādus uzdevumus:

- ▶ izstrādāt protokolus attiecībā uz atgriešanos darbā un sekot līdzi valdības ierobežojumu atvieglošanai;
- ▶ izveidot laika grafiku biroju darba atjaunošanai;
- ▶ noteikt darbavietas vadītāja pienākumus un procedūras noteikšana attiecībā uz ēkas apsaimniekošanu, biroja iekārtojumu, darba telpām un sanāksmēm;
- ▶ noteikt personāla pienākumus, tostarp attiecībā uz ierašanos birojā, darba vietu, pārtraukumiem un sanāksmēm;
- ▶ izstrādāt atvēršanos plānu pēc vakcinācijas.

Globālā konfidencialitātes politika

Konfidencialitātes informācijas aizsardzība ir EYG dalībfirmu ikdienas darba pamatā. Intelektuālā kapitāla un jebkādas citas jutīgas un ierobežotas lietošanas informācijas aizsardzība noteikta Globālajā Ētikas kodeksā, kurā noteikti skaidri uzvedības principi, kas jāievēro visiem EY darbiniekiem. Globālā konfidencialitātes politika vēl vairāk nostiprina šādu

informācijas aizsardzības pieeju un atspoguļo pastāvīgi mainīgos ierobežojumus attiecībā uz datu izmantošanu. Šī politika sniedz lielāku skaidrību EY dalībfirmu darbiniekiem un plašākas norādes, tajā skaitā galvenos principus, kas jāievēro attiecībā uz interešu konfliktu, personas datu privātumu un datu saglabāšanu. Pārējās šīs pieejas komponentes ir:

- ▶ Pamatnostādnes darbam ar sociālajiem mēdijiem
- ▶ Informācijas apstrādes prasības

EY speciālistiem ir arī pienākums ziņot par jebkādu rīcību, ko var uzskatīt par piemērojamo likumu vai noteikumu, piemērojamo standartu vai EY Globālā uzvedības kodeksa pārkāpumu, kā to nosaka Globālā politika attiecībā uz ziņošanu par krāpšanas gadījumiem, nelikumīgu rīcību un citiem tiesību aktu un EY Uzvedības kodeksa pārkāpumiem. Tas attiecas arī uz konfidencialitātes informācijas neatļautu vai neatbilstošu izpaušanu.

Globālā Personas datu aizsardzības politika

Globālajā Personas datu aizsardzības politikā ietverti EY Globālajā uzvedības kodeksā noteiktās prasības personiskās informācijas konfidencialitātes ievērošanai un aizsardzībai saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem, normatīvajiem regulējumiem un profesionālajiem standartiem. Šī politika tiek atjaunināta atbilstoši ES Vispārīgās datu aizsardzības direktīvas (VDAD) un citu vietējo tiesību aktu prasībām visā pasaulē.

Kiberdrošība

Jebkuras organizācijas darba sastāvdaļa ir arī ar būtiskiem un sarežģītiem kiberuzbrukumiem saistītu risku pārvaldība. Lai gan neviena sistēma nav pasargāta no kiberuzbrukumiem, EY Latvija dara visu iespējamo, lai tā klientu dati būtu drošībā un aizsargāti. EY pieeja kiberaizsardzībai ir proaktīva un ietver dažādu tehnoloģiju un procesu īstenošanu kiberdrošības risku pārvaldībai un mazināšanai globālā mērogā. EY informācijas drošības un datu aizsardzības programmas, kas atbilst nozares praksei un piemērojamo tiesību aktu prasībām, ir izstrādātas, lai nepieļautu neautorizētu piekļuvi sistēmām un datiem. Speciāli izveidota kiberdrošības speciālistu darba grupa pastāvīgi uzrauga un aizsargā EY sistēmas.

Papildus tehniskajām un procesu kontrolēm visiem EY darbiniekiem katru gadu rakstiski jāapliecina EY Globālajā Uzvedības kodeksā ietverto principu izpratne un apņemšanās tos ievērot. Regulāri jāorganizē drošības jautājumiem veltītas mācības. Izstrādātas un ieviestas dažādas politikas, kurās noteikti piesardzības principi, kas jāievēro darbā ar tehnoloģijām un datiem, tajā skaitā, bet ne tikai, Globālā informācijas drošības politika, kā arī globālā politika attiecībā uz tehnoloģiju pieļaujamo izmantošanu. EY kiberdrošības politikās un

procedūrās uzsvērtā savlaicīgas komunikācijas nozīme.

EY darbinieki regulāri saņem atgādinājumus par viņu pienākumiem saistībā ar minētajām politikām un vispārēju informāciju par drošības ievērošanas praksi.

Revīzijas kvalitātes kontroles programma

EY Latvija īsteno EY revīzijas kvalitātes kontroles programmas galvenās komponentes:

- ▶ iedzīvinātas profesionālās vērtības;
- ▶ iekšējās kvalitātes kontroles sistēma;
- ▶ klientu uzdevumu pieņemšana un sadarbības turpināšana;
- ▶ revīzijas veikšana;
- ▶ pārbaude un konsultācijas;
- ▶ rotācija un ilgstoša sadarbība;
- ▶ revīzijas kvalitātes pārbaudes;
- ▶ iekšējā un ārējā atbildība;
- ▶ pamatcēloņu analīze;
- ▶ tiesību aktu prasību ievērošana.

Iedzīvinātas profesionālās vērtības

Ilgtermiņa revīzijas kvalitāte

Kvalitāte ir mūsu darba pamatā un galvenais faktors, kas nodrošina EY dalībfirmu spēju radīt kapitāla tirgu uzticību mūsu sniegtajiem pakalpojumiem. Tas atspoguļots arī Ilgtspējīgas revīzijas kvalitātes programmā (*Sustainable Audit Quality (SAQ) programme*), kas joprojām ir EY revīzijas prakses augstākā prioritāte.

SAQ programmas ietvaros izveidota spēcīga pārvaldības struktūra, kas ļauj katrai dalībfirmai veikt augstas kvalitātes revīzijas. Tā darbojas vietējā līmenī, taču koordinēta un pārraudzīta tiek globāli. Vārds „ilgtspējīga” tiek lietots, lai parādītu, ka SAQ nav kāda vienreizēja īstermiņa iniciatīva, bet gan nepārtraukts kvalitātes uzlabošanas process.

SAQ programmas pamatā ir seši pīlāri: augstākās vadības attieksme, talantīgi darbinieki, vienkāršošana un inovācijas, revīzijas tehnoloģija un digitālais, iespēju palielināšanas un kvalitātes atbalsts, kā arī pārskatatbildība. Visi šie pīlāri pakļauti vienam pamatprincipam - kalpošanai sabiedrības interesēm.

Pateicoties SAQ programmai, panākts būtisks progress. EY dalībfirmu iekšējo un ārējo pārbažu rezultāti visā pasaulē uzlabojas, un, sniedzot savus pakalpojumus, mēs darbojamies arvien saskaņotāk. Rezultātu tendence atspoguļo arī QEL tīkla iesaisti un koncentrēšanos uz kultūru un uzvedību.

Mēs esam ieviesuši modernus tehnoloģijas rīkus, kas paaugstina mūsu revīziju kvalitāti un vērtību, tajā skaitā tiešsaistes revīzijas platformu *EY Canvas*,

analītikas platformu *EY Helix* un pētniecības platforma *EY Atlas*.

EY Canvas ļauj arī izmantot Projektu posmu pārvaldības funkcionalitāti (*Milestones project management program*), kas palīdz revīzijas darba grupām sekot līdzi darba izpildei un veicina vadības iesaisti. Arvien nozīmīgāks kļūst *EY Canvas* klientu portāls, kas ir *EY Canvas* sastāvdaļa, jo tā ir droša un lietotājam draudzīga platforma datu pārsūtīšanai starp revīzijas darba grupām un revidējamiem uzņēmumiem, vienlaikus nodrošinot efektīvu revīzijas gaitas uzraudzību. Šie rīki ievērojami palīdzēja *EY* pārvarēt iepriekšējā gada grūtības: pareizās tehnoloģijas un rīki, kas ļauj *EY* revīzijas darba grupām efektīvi sadarboties attālinātā vidē, joprojām ir galvenais veiksmes faktors un konkurences priekšrocība.

Turklāt *EY Helix* un viss datu analīzes rīku kopums nodrošina krāpšanas risku novēršanu revīzijas veikšanā. Palielinot šo rīku obligātu izmantošanu, tiek nodrošināta atbilstošāka reakcija uz revīzijas riskiem, kas saistīti ar uzņēmumiem, kuri saskaras ar ekonomiskām grūtībām, jo īpaši ņemot vērā pandēmiju. Šogad šie datu analīzes rīki tiek ieviesti daudz plašākā mērogā.

EY Atlas ir uz mākoņtehnoloģiju balstīta platforma piekļuvei grāmatvedības un revīzijas informācijai, tostarp ārējiem standartiem, *EY* interpretācijām un novatoriskām idejām, un to meklēšanai.

Pašreizējās SAQ iniciatīvas ir vērstas uz atbalstu *EY* darba grupām, lai tās labāk varētu izprastu revidējamo uzņēmumu uzņēmējdarbību. Izmantojot datus un tehnoloģijas, kā arī veicot padziļinātu revīzijas riska novērtējumu, *EY* turpina veicināt kvalitatīvu revīzijas veikšanu. Arī padomdevēju tīkls aktīvi atbalsta revīzijas darba grupas, lai tās varētu sekot līdzi savu revīziju tempam, savlaicīgi iesaistot vadību un nepieciešamības gadījumā sniegtot pozitīvus norādījumus un atbalstu.

Revīzijas kvalitāte ir jāizprot visiem darba grupas locekļiem, kuriem tā jānodrošina vietējā līmenī. SAQ programma ir būtiska visu mūsu mērķu un ambīciju sasniegšanai, un katram reģionālajam un zonālajam vadītājam ir sava loma šo mērķu sasniegšanā.

SAQ infrastruktūra parāda, ka revīzijas kvalitāte ir vissvarīgākais faktors mūsu lēmumu pieņemšanas procesā un galvenais rādītājs, kas liecina par mūsu profesionālo reputāciju.

Augstākās vadības attieksme

„Pareizo toni uzdod” *EY* Latvija augstākā vadība, savā uzvedībā un rīcībā paužot *EY* apņemšanos veidot labāku biznesa pasauli. Lai gan augstākās vadības attieksme ir ļoti svarīga, *EY* darbinieki arī saprot, ka kvalitatīvs darbs un profesionāla atbildība ir nesaraujami saistīti ar viņu ikdienas darbu un ka arī

viņi paši ir līderi gan savās darba grupās, gan kolektīvos. *EY* rīcība un attieksme ir tā, kas pauž *EY* kopīgās vērtības, kas iedvesmo *EY* cilvēkus un palīdz viņiem pieņemt pareizus lēmumus un atbilstoši rīkoties, kā arī mūsu apņemšanos nodrošināt augstu kvalitāti.

EY nostāja pret biznesa ētiku un godprātību ir izklāstīta *EY* Globālajā Uzvedības kodeksā un citās politikās un ir sniegto konsultāciju kultūras, apmācības programmu un uzņēmuma iekšējās saziņas pamatā. Augstākās vadības pārstāvji regulāri pauž savu viedokli par to, cik svarīgi ir veikt savu darbu augstā kvalitātē un ievērot visus profesionālos standartus un politikas un ņemt priekšzīmi no labākajiem piemēriem. Turklāt *EY* dalībfirmas izvērtē sniegto profesionālo pakalpojumu kvalitāti, un šāds novērtējums ir galvenais kritērijs speciālistu darba izvērtējumam un labāko darbinieku apbalvošanai.

EY kultūra stingri atbalsta sadarbību, īpaši uzsverot konsultāciju nepieciešamību sarežģītas vai subjektīvam vērtējumam pakļautas uzskaites gadījumos, kā arī revīzijas, ziņošanas, tiesību aktu piemērošanas un neatkarības nodrošināšanas jautājumos. Mēs uzskatām, ka ir svarīgi noteikt, vai darba grupa un klients ir pareizi ievērojis konsultācijās saņemtos padomus, un mēs vienmēr to īpaši uzsveram, ja nepieciešams.

***EY* Latvija vienmēr ir stingri ievērojis, ka neviens klients nedrīkst būt svarīgāks par mūsu profesionālo reputāciju – gan *EY* Latvija reputāciju kopumā, gan katra mūsu speciālista reputāciju.**

Globālais Uzvedības kodekss

Mēs veicinām visu mūsu speciālistu godprātīgu attieksmi pret darbu. *EY* Globālajā uzvedības kodeksā iekļauts skaidri definēts principu kopums, kas mums jāievēro savā darbībā un korporatīvajā uzvedībā. Uzvedības kodekss jāievēro visiem *EY* darbiniekiem. *EY* Globālais uzvedības kodekss iekļauti pieci galvenie principi:

- ▶ savstarpēja sadarbība;
- ▶ sadarbība ar klientiem un citām personām;
- ▶ profesionāla godprātība;
- ▶ objektivitāte un neatkarība;
- ▶ datu, informācijas un intelektuālā kapitāla aizsardzība.

Mēs tiecamies radīt vidi, kas mudina darbiniekus rīkoties atbildīgi, tajā skaitā ziņot par nepareizu rīcību, nebaudoties no sekām. Šādu vidi mums palīdz veidot procedūras, kas tiek izmantotas *EY* Globālā uzvedības kodeksa ievērošanas uzraudzībā, kā arī nepārtraukta komunikācija ar darbiniekiem.

Ziņošana par pārkāpumiem

EY Ethics uzticības tālrunis ļauj EY darbiniekiem, klientiem un citām pie organizācijas nepiederošām personām konfidenciāli ziņot par iespējamu neētisku vai nepiedienīgu uzvedību vai profesionālo standartu pārkāpumiem, vai darbībām, kas kādā citādā veidā neatbilstu EY kopīgajām vērtībām vai Globālajam ētikas kodeksam. Globālā līmenī strādājošais uzticības tālrunis pieder ārējai organizācijai, kas nodrošina konfidencialu un, ja tie to vēlas, anonīmu ziņošanu, izmantojot uzticības tālruni.

Kad EY Ethics uzticības tālruni tiek saņemts ziņojums (to var izdarīt gan pa tālruni, gan izmantojot internetu), tas ātri tiek izskatīts. Atkarībā no ziņojuma satura tā izskatīšanā tiek iesaistīti atbilstoši riska pārvaldības, cilvēkresursu, juridiskās vai citu jomu speciālisti. Tāda pati procedūra tiek piemērota attiecībā uz jautājumiem, par kuriem ziņots, neizmantojot EY Ethics uzticības tālruni.

Daudzveidība un iekļautība

EY jau sen ir apņēmusies ievērot daudzveidības un iekļautības (D&I) principu. Šī apņemšanās veidot augstas veikspējas, daudzveidīgas un iekļaujošas darba grupas ir īpaši svarīga revīzijā, kur dažādas perspektīvas veicina profesionālu skepsi un kritisku domāšanu. Lielāka daudzveidība un iekļaujoša vide veicina labāku lēmumu pieņemšanu, stimulē inovācijas un palielina organizācijas reakcijas spējas.

EY jau vairākus gadus desmitus ir veltījis uzmanību D&I principa īstenošanai, un, lai gan ir panākts ievērojams progress, saskaņā ar globālo NextWave stratēģiju un mērķiem EY ir apņēmusies palielināt D&I principa ievērošanu progresu visā organizācijā. Globālā vadība ir paudusi EY darbiniekiem un tirgum skaidru apņemšanos paātrināt D&I principa īstenošanu EY, parakstot Globālās vadības paziņojumu par daudzveidību un iekļautību. Tas ne tikai vēlreiz palielina D&I būtisko lomu uzņēmējdarbībā, bet arī nodrošina, ka EY dalībfirmas ir atbildīgas par šī principa īstenošanu, sākot ar augstākās vadības attieksmi.

Pēdējos gados īpaša uzmanība tiek pievērsta dzimumu dažādības veicināšanai. 2021. gadā 36,8% jauno revīzijas partneru visā pasaulē bija sievietes. Ir izveidots spēcīgs sieviešu līderu loks, ko apliecinās tas, ka 2020. gadā visā pasaulē 52,4% no visiem darbā pieņemtajiem revidentiem bija sievietes.

Iekļaujošas organizācijas maksimāli izmanto iespējas, ko sniedz jebkādas atšķirības. Darbiniekiem ir jābūt, ka viņi strādā organizācijā, kas ne tikai novērtē viņus kā individuus, bet arī novērtē atšķirības kā stiprās puses un izprot viņu ieguldījumu. Šīs piederības sajūtas veicināšana ir ļoti svarīga, lai palīdzētu EY organizācijai piesaistīt talantīgākos cilvēkus, kā arī lai palīdzētu mūsu profesionāļiem saglabāt motivāciju un iesaistīties organizācijas darbā.

2020. gada novembrī veiktajā darbinieku aptaujā 82% revidentu atzina, ka EY organizācija viņus sagatavo efektīvam darbam ar klientiem un kolēģiem no dažādām valstīm un kultūrām, un 86% piekrita, ka cilvēki, ar kuriem viņi strādā, ļauj viņiem justies piederīgiem.

EY vadītāji uzskata, ka D&I ir prioritāte un ka tieši šie faktori ir galvenie rādītāji visās organizācijas talantu vadības programmās. Lai nodrošinātu lielāku pārskatatbildību visā EY organizācijā, globālais D&I Tracker palīdz sekot līdzi progresam, visā organizācijā izmantojot konsekventus daudzveidības un iekļautības rādītājus. EY arī izveidojis Globālo sociālās vienlīdzības darba grupu (Global Social Equity Task Force) (GSET), lai izstrādātu saskaņotus rīcības plānus, kas īpaši vērsti uz nevienlīdzības un diskriminācijas, tostarp rasisma, novēršanu. Tās sastāvā ir EY vadītāji ar visdažādākajām pieredzēm un perspektīvām, pārstāvējot dažādas ģeogrāfiskos reģionus, pakalpojumu jomas un funkcijas.

Mūsu vērtības

Godprātība, cieņa un spēja strādāt komandā	Enerģija, entuziasms un drosmē uzņemties atbildību	Spēja veidot attiecības, kuru pamatā ir pareiza rīcība
1	2	3

Iekšējā kvalitātes kontroles sistēma

Struktūra

EY Latvija ir ieguvis labu reputāciju, sniedzot augstas kvalitātes profesionālus revīzijas pakalpojumus, ievērojot neatkarību, objektivitāti un ētikas principus. Tieši šī reputācija ir galvenā mūsu kā neatkarīgu revidentu panākumu atslēga. Mēs pastāvīgi veicam ieguldījumus jaunās iniciatīvās, lai uzlabotu objektivitāti, neatkarību un profesionālo piesardzību, kas ir augstas kvalitātes revīzijas pamatpazīmes.

EY Latvija revidentu uzdevums ir sniegt pārlicību, ka revidējamo uzņēmumu finanšu pārskatos atspoguļota patiesa informācija. Lai sniegtu revīzijas pakalpojumus, mēs veidojam profesionālas darba grupas, kuru dalībniekiem ir plaša pieredze dažādās nozarēs un pakalpojumu veidos. Mēs pastāvīgi pilnveidojam kvalitātes un risku pārvaldības procesus, lai uzlabotu klientiem sniegto pakalpojumu kvalitāti.

Vēl nekad mūsu revīzijas pakalpojumu kvalitāte nav bijusi tik nozīmīga kā šodienas apstākļos, kam raksturīga arvien plašāka globalizācija, strauja kapitāla kustība un tehnoloģiju izmaiņu ietekme. NextWave ietvaros pastāvīgi tiek veikti lieli ieguldījumi EY revīzijas metodoloģijas, rīku un citu augstas

kvalitātes revīziju atbalstam nepieciešamo resursu izstrādē un uzturēšanā.

Tirgus un biznesa partneri pieprasa ne tikai augstas kvalitātes revīzijas, bet arī revīzijas pakalpojumu sniegšanas efektivitātes un lietderības paaugstināšanu. Papildus jau minētajiem pasākumiem EY turpina meklēt veidus, kā paaugstināt savas revīzijas metodoloģijas un procesu efektivitāti, tajā pašā laikā uzlabojot revīzijas kvalitāti.

EY strādā, lai apzinātu, kurās jomās dalībfirmu revīzijas kvalitāte vēl neatbilst viņu pašu un ieinteresēto personu, tajā skaitā neatkarīgu revīzijas regulatoru, gaidītajai kvalitātei. Tam nepieciešams mācīties no ārējo un iekšējo pārbažu rezultātiem un identificēt nepietiekamas kvalitātes cēloņus, lai nepārtraukti uzlabotu revīzijas kvalitāti.

Kvalitātes kontroles sistēmas efektivitāte

EY ir izstrādājis un ieviesis visaptverošas globālas revīzijas kvalitātes kontroles politikas un praksi. Šīs politikas un prakse atbilst Starptautiskās revīzijas un apliecinājuma uzdevumu standartu padomes (IAASB) izdotā Starptautiskā revīzijas darba kvalitātes kontroles standarta prasībām. EY Latvija ir pieņēmis šīs globālās politikas un procedūras un nepieciešamības gadījumā papildinājis tās, lai nodrošinātu atbilstību vietējiem likumiem un profesionālajām vadlīnijām un risinātu specifiskus uzņēmējdarbības jautājumus.

Mēs pildām arī EY Revīzijas kvalitātes pārbaudes (AQR) programmu un izvērtējam, vai mūsu revīzijas kvalitātes kontroles sistēma darbojusies pietiekami efektīvi, lai sniegtu pamatotu pārliecību par to, ka EY Latvija un mūsu darbinieki ievēro piemērojamās profesionālās un EY standartus un regulējuma prasības.

EY Latvija izvērtē AQR programmas un ārējo pārbažu rezultātus un iepazīstina ar tiem savus darbiniekus, lai nodrošinātu pamatu nepārtrauktiem revīzijas kvalitātes uzlabojumiem atbilstoši visaugstākajām profesionālajām prasībām.

Par kvalitātes paaugstināšanas koordināciju ir atbildīga Globālā vadība. Līdz ar to tā pārbauda mūsu iekšējās AQR programmas un ārējās regulatoru veiktās pārbaudes, kā arī visas nozīmīgākās darbības, lai noteiktu jomas, kurās nepieciešami uzlabojumi.

Pēdējie AQR programmas ietvaros veikto pārbažu rezultāti kopā ar informāciju, kas saņemta no neatkarīgiem revīzijas regulatoriem, ļauj EY Latvija secināt, ka mūsu kontroles sistēmas ir pienācīgi izveidotas un strādā pietiekami efektīvi.

Revīzijas kvalitātes rādītāji

Revīzijas kvalitāte profesionālajos standartos nav definēta, un ieinteresētajām personām var būt atšķirīgi viedokļi par to, kā to vajadzētu novērtēt. Lai gan nevienam atsevišķu uzraudzamo rādītāju vai rādītāju kopumu nevar uzskatīt par vienīgo revīzijas kvalitātes rādītāju, noteiktu revīzijas kvalitātes rādītāju kopumu var izmantot, lai sniegtu zināmu priekšstatu par revīzijas kvalitāti.

EY stratēģijas un vīzijas īstenošanu vietējos birojos uzrauga revīzijas jomas vadītāji, izmantojot dažādus revīzijas kvalitātes rādītājus (*audit quality indicators*) (AQI) vai to kombinācijas, kas ietver ārējo un iekšējo pārbažu rezultātus, *Milestones* rādītājus, darbinieku aptauju rezultātus un klientu noturēšanas rādītājus.

AQI informācijas paneļi tiek izmantoti, lai informētu vadību par to, vai konkrētām darbībām ir plānotā ietekme, sniegtu agrīnu brīdinājumu, ja ieviešanās ir pamatota, un atbalstītu visas EY kvalitātes pārvaldības sistēmas efektivitāti.

Kontroles sistēmas atjauninājums – ISQM 1

2020. gada septembrī SRASP apstiprināja kvalitātes vadības standartu, kurā ietvertas būtiskas izmaiņas attiecībā uz profesionālo revīzijas uzņēmumu veikto kvalitātes kontroli. 1. Starptautiskais kvalitātes vadības standarts (1. SKVS) aizstās šobrīd spēkā esošo 1. Starptautisko kvalitātes kontroles standartu (1. SKKS) un prasīs proaktīvāku un uz risku izvērtējumu balstītu pieeju atsevišķu uzņēmumu līmenī.

Saskaņā ar 1. SKVS uzņēmumiem jāizstrādā, jāievieš, jāuzrauga un jāizvērtē kopējā kvalitātes vadības sistēma (KVS), kas nodrošina, ka uzņēmums izpilda noteiktās kvalitātes prasības.

Standartā iekļautas stingrākas prasības revīzijas uzņēmumu pārvaldībai, vadībai un kultūrai. Tajā paredzēts arī risku izvērtējuma process, kura gaitā uzņēmumiem jānovērtē visi riski, kas saistās ar kvalitātes mērķu sasniegšanu, kā arī noteikti šo risku mazināšanas pasākumi. Standarts paredz arī plašāku KVS uzraudzību, lai izvērtētu tās vispārējo efektivitāti un noteiktu trūkumus, kuru novēršanai jāveic atbilstoši pasākumi.

EY pieeja ir izstrādāt KVS, ko konsekventi piemērotu visā dalībfirmu tīklā, lai nodrošinātu vienādu revīzijas kvalitāti un darba efektivitāti. Tas ir īpaši svarīgi globālajā ekonomikā, kur daudzās starptautisko uzņēmumu revīzijas tiek iesaistītas arī citas EY dalībfirmas.

Standartā noteikts, ka kvalitātes vadības sistēma jāizstrādā un jāievieš līdz 2022. gada decembrim. EY Latvia ir uzsākusi darbu pie jaunā standarta ieviešanas vienlaikus ar EY Kvalitātes vadības

sistēmas pārveides programmu. Mūsu sākotnēji veiktie pasākumi:

- ▶ to funkciju un pakalpojumu jomu identificēšana, kas saistīti ar revīzijas veikšanu un uz kuriem attiecas 1. SKVS;
- ▶ programmas pārvaldības struktūras izveide, kas būtu atbildīga par 1. SKVS atbilstošas kvalitātes vadības sistēmas izstrādi un ieviešanu un kurā darbotos dažādu funkciju un darbības virzienu pārstāvji;
- ▶ kvalitātes risku identificēšana un izvērtēšana un attiecīgo pasākumu dokumentēšana saskaņā ar tīkla ietvaros noteikto pieeju;
- ▶ tīkla resursu un to ieviešanas vai izmantošanas valsts KVS apzināšana un izpratne;
- ▶ esošās kvalitātes kontroles sistēmas pilnveidošana un nepieciešamo uzlabojumu apzināšana, lai nodrošinātu atbilstību jaunajam standartam.

Mēs uzskatām, ka 1. SKVS prasību izpilde palīdzēs uzlabot kvalitāti gan uzņēmuma, gan atsevišķu revīzijas uzdevumu ietvaros, jo efektīva kvalitātes vadības sistēma ir noteicošais faktors pastāvīgas revīzijas kvalitātes nodrošināšanai.

Darījuma attiecību uzsākšana un turpināšana ar klientiem

Globālā politika darījumu uzsākšanai ar klientiem un darba uzdevumu pieņemšanai

EY Globālā politika darījumu uzsākšanai ar klientiem un darba uzdevumu pieņemšanai nosaka principus, kas dalībfirmām jāievēro, nosakot, vai uzsākt darījuma attiecības klientu vai jaunu uzdevumu vai turpināt attiecības ar jau esošu klientu. Šo principu ievērošana ir būtiska kvalitātes uzturēšanai, risku pārvaldei, mūsu darbinieku aizsardzībai un regulējuma prasību izpildei. Politikas mērķi ir:

- ▶ ieviest stingru procedūru lēmumu pieņemšanai saistībā ar darījuma attiecību ar klientiem uzsākšanu vai uzdevumu pieņemšanu/turpināšanu;
- ▶ ievērot visas piemērojamās neatkarības nodrošināšanas prasības;
- ▶ identificēt un atbilstoši novērst jebkādas interešu konfliktus;
- ▶ identificēt un noraidīt klientus vai darba uzdevumus, kuri saistīti ar pārāk lielu risku;
- ▶ pieprasīt konsultācijas ar attiecīgiem speciālistiem, lai identificētu papildu riska pārvaldības procedūras īpaši augsta riska faktoru gadījumā;
- ▶ ievērot visas juridiskās, tiesību aktu un profesionālās prasības.

Turklāt EY Globālā interešu konfliktu novēršanas politikā noteikti globālie standarti iespējamo interešu konflikta kategoriju izvērtēšanai, kā arī iespējamo interešu konfliktu identificēšanas process. Šī politika

ietver arī pamatnostādnes minētajā procesā identificēto iespējamo interešu konfliktu iespējami ātrākai un efektīvākai atrisināšanai un novēršanai, piemērojot atbilstošus aizsargpasākumus. Šādi pasākumi var paredzēt, piemēram, prasību iegūt klientu piekrišanu tam, ka pakalpojumi tiek sniegti kādai citai pusei, ja varētu pastāvēt interešu konflikts, izveidot atsevišķas darba grupas, lai sniegtu pakalpojumus divām vai vairākām pusēm, pienācīgi nošķirt darba grupas vai atteikties no uzdevuma izpildes, lai novērstu identificēto interešu konfliktu.

EY Globālā interešu konfliktu novēršanas politikā un saistītajās vadlīnijās ņemts vērā tas, ka darba uzdevumi kļūst arvien sarežģītāki, kā arī nepieciešamība pēc ātras un precīzas klientu prasību izpildes. Atjauninātā versija atbilst arī jaunākajiem Starptautisko grāmatvežu ētikas standartu padomes (IESBA) izdotajiem standartiem.

Politikas ieviešana praksē

Mēs izmantojam EY Darījuma attiecību ar klientiem uzsākšanas un darba uzdevumu pieņemšanas procesu (*EY Process for Acceptance of Clients and Engagements*) (PACE), kas ir internetā bāzēta sistēma efektīvai klientu uzdevumu pieņemšanas un turpināšanas koordinēšanai saskaņā ar globālajām, pakalpojumu virzienu un dalībfirmas politikām. PACE soli pa solim iepazīstina lietotājus ar pieņemšanas un turpināšanas prasībām un nodrošina piekļuvi resursiem un informāciju, kas nepieciešama, lai izvērtētu gan biznesa iespējas, gan riskus.

Šī procesa ietvaros mēs rūpīgi izskatām nākamā klienta vai darba uzdevuma riska profila izvērtējumu un padziļinātās izpētes procedūru rezultātus. Pirms jauna uzdevuma vai klienta pieņemšanas mēs nosakām, vai mēs varam tam veltīt pietiekamus resursus, lai sniegtu augstas kvalitātes pakalpojumus, īpaši ļoti tehniskās jomās, un vai pakalpojumi, kurus uzņēmums vēlas saņemt, atbilst mūsu sniegto pakalpojumu klāstam un principiem. Apstiprināšanas process ir stingri reglamentēts, un neviens jauns biržā kotēta uzņēmuma revīzijas uzdevums nevar tikt pieņemts bez mūsu reģionālā vai vietējā PPD apstiprinājuma.

Ik gadu tiek izvērtētas esošo klientu un darba uzdevumu turpināšanas iespējas. Šī procesa ietvaros mēs izskatām mūsu pakalpojumus un iespējas turpināt sniegt kvalitatīvus pakalpojumus un apliecinām, ka klientiem un EY Latvija ir vienota attieksme pret finanšu pārskatu kvalitāti un caurskatāmību. Katra revīzijas projekta vadošais partneris kopā ar Revīzijas departamenta vadību ik gadu pārskata mūsu attiecības ar revīzijas klientiem, lai noteiktu šo klientu revīzijas uzdevumu turpināšanas atbilstīgumu.

Šādas pārbaudes rezultātā var tikt noteikts, ka atsevišķiem revīzijas uzdevumiem revīzijas laikā

jāpiemēro papildu uzraudzības procedūras (stingra uzraudzība) un ka sadarbība ar atsevišķiem revīzijas klientiem jāpārtrauc. Tāpat kā darījumu attiecību ar klientiem uzsākšanas procesā arī klientu uzdevumu turpināšanas procesā tiek iesaistīts mūsu vietējās un, ja nepieciešams, arī reģionālās profesionālās prakses direktors, ar kuru jāsaskaņo lēmumi par attiecīgo pakalpojumu sniegšanas turpināšanu.

Pieņemot lēmumus par darījuma attiecību ar klientiem uzsākšanu un darba uzdevumu pieņemšanu vai turpināšanu, jāņem vērā darba grupas veiktais riska faktoru novērtējums dažādās kategorijās, tostarp vadības attieksmes, iekšējās kontroles un saistīto pušu darījumu novērtējums.

Revīzijas pakalpojumi

EY pastāvīgi veic ievērojamus ieguldījumus metodoloģijas un rīku pilnveidošanā, lai nodrošinātu augstas kvalitātes revīzijas. Šādi ieguldījumi atspoguļo stingro apņemšanos palielināt uzticēšanos mūsu pakalpojumiem kapitāla tirgos un ekonomikās visā pasaulē.

Darbs virtuālajā pasaulē

Veicot augstas kvalitātes revīziju arvien virtuālākā uzņēmējdarbības vidē, jāņem vērā divu veidu apsvērumi. Pirmajā kategorijā ietilpst tas, kā strādā EY dalībfirmas, kā to darbinieki var efektīvi strādāt attālināti un kā tas var ietekmēt viņu pašu riskus. Otrajā kategorijā aplūkots, kā uzņēmumi attīstās, lai strādātu virtuālajā pasaulē, kur darījumi tiek veikti tiešsaistē, pāri robežām un bez fiziskas klātbūtnes.

EY Latvija izprot riskus, ko virtuālā pasaule var radīt tās darbiniekiem; tas ietver bažas par garīgo veselību un labsajūtu, kā arī nepieciešamību nodrošināt indivīdam piemērotu darba un privātās dzīves līdzsvaru. Tomēr ir arī saprotams, ka uzņēmumi, ar kuriem strādā EY Latvija, saskaras ar līdzīgām problēmām. Liela darbinieku mainība var radīt riskus, un uzņēmuma prakses attīstība var radīt jaunus riskus, kas savukārt prasa revīzijas plānošanas un prakses pilnveidi.

Revīzijas metodoloģija

EY GAM sniedz globālas pamatnostādnes augstas kvalitātes revīzijas pakalpojumu sniegšanai, konsekventi piemērojot lēmumu pieņemšanas, spriedumu un revīzijas procedūras visos revīzijas uzdevumos neatkarīgi no to apmēra. EY GAM prasa arī ievērot atbilstošās ētiskās prasības, tajā skaitā nodrošināt neatkarību no revidētā uzņēmuma. EY GAM pamatā ir risku novērtēšana un, ja nepieciešams, šo risku novērtējumu pārskatīšana un mainīšana, kā arī šo novērtējumu izmantošana, lai noteiktu revīzijas procedūru raksturu, laiku un apjomu. Metodoloģijā arī uzsvērts, ka, veicot revīzijas procedūras, jāpiemēro pienācīga profesionālā

piesardzība. EY GAM izstrādāta, pamatojoties uz Starptautiskajiem revīzijas standartiem (SRS), un EY Latvija papildināta atbilstoši vietējo tiesību aktu un regulatora prasībām.

Izmantojot tiešsaistes rīku EY Atlas, revidentam ir pieejama EY GAM versija, kas strukturēta pa tēmām un kas izstrādāta, lai revīzijas stratēģijas ietvaros galvenā uzmanība tiktu pievērsta finanšu pārskatu riskiem un atbilstošu revīzijas procedūru izstrādei un īstenošanai šo risku novēršanai. EY GAM sastāv no šādām divām galvenajām komponentēm: 1) prasības un pamatnostādnes un 2) atbalsta formas un piemēri. Prasības un pamatnostādnes atspoguļo gan revīzijas standartus, gan EY politikas. Formas un piemēri ietver labākās prakses piemērus un palīdz veikt un dokumentēt revīzijas procedūras

EY GAM var „profilēt” jeb pielāgot, lai sniegtu atbilstošas prasības un pamatnostādnes atkarībā no revidējamā uzņēmuma. Piemēram, ir profili biržās kotētiem uzņēmumiem, kas izmantoti ES un EEZ valstīs strādājošām dalībfirmām (Regula (ES) 537/2014 par īpašām prasībām attiecībā uz obligātajām revīzijām sabiedriskas nozīmes struktūrās), un uzņēmumiem, kas netiek uzskatīti par sarežģītiem.

EY GAM ir pārveidota, izmantojot jaunu pieeju, kur revīzijas centrā ir dati. Šī metodoloģija, kas pazīstama kā *Digital GAM*, atvieglo visu organizācijas datu pilnu analīzi, lai iegūtu visaptverošāku priekšstatu par uzņēmuma saimniecisko darbību, nodrošinot augstāku kvalitāti, revīzijā izmantojot *data-first* pieeju (pieeja, kuras ietvaros vispirms tiek apkopoti visi pieejamie dati).

Digital GAM uzlabo un bieži vien aizstāj tradicionālo revīzijas testēšanas pieeju ar jaunām, uz risku izvērtēšanu balstītām metodēm, kurās tiek izmantotas jautākās tehnoloģijas un kas vienkāršo EY revidentu darbu un ļauj tiem koncentrēties uz attiecīgajiem riskiem. Savukārt EY revidenti var analizēt visas organizācijas datu kopumu no vairākiem skatupunktiem, gūstot pierādījumus un nodrošinot padziļinātu priekšstatu par darbības vidi.

Veikti arī citi uzlabojumi, lai varētu ņemt vērā revīzijas laikā radušās problēmas un jautājumus, gūto pieredzi un ārejo un iekšējo pārbažu rezultātus. Nesen EY GAM ir veikti uzlabojumi, īpašu uzmanību pievēršot holistiskajai pieejai krāpšanas risku identificēšanai, novērtēšanai un reaģēšanai uz tiem. Šī pieeja ietver krāpšanas trijstūra kā objektīva izmantošanu, lai novērtētu informāciju, kas iegūta, piemērojot mūsu riska novērtēšanas procedūras. Šī pieeja akcentē arī mūsu revīzijas procedūru rezultātu novērtēšanu, reaģējot uz krāpšanas izraisītu būtisku neatbilstību risku finanšu pārskatos.

Mēs arī sekojam notikumiem un apstākļiem un laikus sniedzam informāciju par revīzijas plānošanu un

gaitu, pievēršot uzmanību pārbaužu laikā konstatētajām problēmām, kā arī citiem jautājumiem, kas varētu interesēt mūsu vietējo revīzijas regulatoru (vai regulatorus) un Starptautisko neatkarīgo revīzijas regulatoru forumu (*International Forum of Independent Audit Regulators* (IFIAR)). Saistībā ar COVID-19 pandēmijas ietekmi uz pasaules ekonomiku mēs turpinām atjaunināt vadlīnijas to grāmatvedības uzskaites un finanšu pārskatu sagatavošanas jautājumu risināšanai, ar kuriem nākas saskarties EY revidētajiem uzņēmumiem, kā arī apsvērumiem, kas jāņem vērā, veicot revīzijas pašreizējos apstākļos.

Tehnoloģija

EY revīzijas darba grupas izmanto daudzus tehnoloģiskus palīgrikus, lai atvieglotu saskaņā ar EY GAM veicamo darbu un tā dokumentēšanu.

Izmantojot profila jautājumus, revīzijas darba uzdevums *EY Canvas* tiek automātiski konfigurēta ar informāciju, kas attiecas uz uzņēmuma kotēšanas kritērijiem un nozari. Tas palīdz pielāgot un atjaunināt revīzijas plānus un nodrošina tiešu saikni ar revīzijas pamatnostādņēm, profesionālajiem standartiem un dokumentācijas veidnēm. *EY Canvas* izstrādāta, izmantojot jaunu un skaidru dizainu un lietotāju saskarni, kas ļauj darba grupai vizualizēt riskus un saistību ar plānotajiem darba rezultātiem, kā arī galvenajās jomās veikto darbu. Tā nodrošina arī saikni starp mūsu revīzijas darba grupām, ļaujot tām apmainīties ar informāciju par biroja iekšējiem riskiem un instrukcijām; tādējādi galvenā revīzijas darba grupa var vadīt koncerna revīzijas darbu un uzraudzīt tā izpildi.

EY Canvas ietver *EY Canvas* klientu portālu, kas palīdz darba grupām sazināties ar klientiem un paātrina klientu pieprasījumu izpildi. *EY Canvas* integrētās mobilās aplikācijas palīdz mūsu darbiniekiem viņu revīzijas darbā; piemēram, revīzijas statusa uzraudzībā, revīzijas pierādījumu drošā iegūšanā un inventarizācijas novērošanā.

EY Atlas ir globāla tehnoloģiju platforma, kas ļauj mūsu revidentiem iepazīties ar grāmatvedības un revīzijas jomas jaunumiem, tajā skaitā ar ārējiem standartiem, EY interpretācijām, kā arī ar jaunākajām idejām un labāko pieredzi.

Revīzijas darba grupas dažādos revīzijas posmos izmanto arī citas lietojumprogrammas, datu analīzes rīkus un formas, kuru uzdevums ir palīdzēt veikt revīzijas procedūras, izdarīt un dokumentēt revīzijas secinājumus un veikt analīzi. EY Canvas ietvaros izstrādāts un globālā mērogā ieviests lietotņu kopums *EY Smart Automation*, lai EY revidenti varētu veikt revīzijas procedūras, izmantojot iespējas, ko piedāvā digitālās tehnoloģijas.

Datu analītika un EY digitālā revīzija

Datu analīze EY ir kļuvusi par neatņemamu revīzijas sastāvdaļu. Datu izmantošana un analīze nav nekādas papildu procedūras vai vizualizācijas līdzekļi. Datu analīzes ietvaros tiek aplūkoti lielas uzņēmuma datu kopas, kuru revīzijā tiek piemērota mūsu visā pasaulē konsekventi izmantotā tehnoloģija (EY Helix) un metodoloģija (EY GAM).

EY Helix ir revīzijās izmantojamo datu analizatoru bibliotēka. Šie datu analizatori maina revīzijas gaitu, jo var tikt analizētas lielākas revidējamo datu kopas un identificēti šajos datos iepriekš nepamanīti modeļi un tendences, turklāt tie palīdz mums organizēt revīzijas darbu, pievēršot uzmanību attiecīgajiem jautājumiem. Datu analīze ļauj EY darba grupām arī iegūt labāku priekšstatu, pilnīgāku informāciju un dziļāku izpratni par darījumiem un riska jomām.

EY dalībfirmas izmanto datu analizatorus, lai analizētu revidēto uzņēmumu biznesa ciklus. Šo datu analizatoru izmantošanu mums atvieglo revīzijas programmas, kuru pamatā ir analītiskie dati.

Izmantojot *EY Helix* datu analizatoru bibliotēku, mūsu darba grupas var uzlabot savu revīzijas risku novērtējumu, kas ļauj veikt paaugstināta riska darījumu revīziju un palīdz mūsu speciālistiem uzdot labākus jautājumus par revīzijas novērojumiem, kā arī novērtēt revīzijas rezultātus.

Revīzijas darba grupu izveide

Speciālistu iekļaušana revīzijas darba grupās tiek veikta saskaņā ar mūsu Revīzijas departamenta vadības norādījumiem. Iekļaujot darbiniekus kādā revīzijas darba grupā, tiek ņemti vērā šādi faktori: darba uzdevuma apjoms un sarežģītība, specifiskas zināšanas par attiecīgo nozari un atbilstoša pieredze, darba izpildes termiņi, darba nepārtrauktība un iespējas īstenot apmācību darbavietā. Sarežģītāku darba uzdevumu gadījumā tiek ņemts vērā, vai revīzijas darba grupa nav jāpapildina ar speciālistiem, kuriem ir nepieciešamās specifiskās vai papildu zināšanas vai pieredze.

Daudzās situācijās revīzijas darba grupai veikt revīzijas procedūras un iegūt atbilstošus revīzijas pierādījumus palīdz arī citi iekšējie speciālisti. Mēs izmantojam šo speciālistu palīdzību situācijās, kurās nepieciešamas īpašas prasmes vai zināšanas, piemēram, tādās jomās kā nodokļi, krāpniecisku darbību atklāšana, informācijas sistēmas, aktīvu vērtēšana un aktuāranalīze.

EY Latvija politikas nosaka, ka, ja pastāv noteikti apstākļi, Revīzijas departamenta vadība un profesionālās prakses reģionālais direktors (PPD) veic ikgadējas partneru darba pārbaudes. Tas tiek darīts, lai cita starpā pārliecinātos, ka speciālisti, kuri vada biržās kotēto uzņēmumu un citu sabiedriskas nozīmes struktūru revīzijas, ir pietiekami kompetenti,

piemēram, tiem ir atbilstošas zināšanas, prasmes un spējas pildīt tiem uzticētos darba uzdevumus, un ka tiek ievēroti piemērojamie revidentu rotācijas regulējumi.

Krāpšana

Pastāvīgi veicot uzlabojumus, ir atzīts, ka ir nepieciešams mainīt revīzijas veikšanas veidu, lai efektīvāk novērstu krāpšanu. Globālā līmenī EY ir apņēmies uzņemties kļūt par profesijas līderi, lai plašākā mērā atbildētu uz ieinteresēto pušu jautājumus par revidenta lomu krāpšanas atklāšanā.

Uzņēmumiem vēl nekad nav bijis tik daudz datu kā šodien. Tas sniedz jaunas iespējas atklāt būtiskus krāpšanas gadījumus, iegūstot, analizējot un interpretējot šos datus. Revidenti ir ideāli piemēroti šīs funkcijas veikšanai, un viņi arvien vairāk izmanto datu analīzi, lai identificētu neparastus darījumus un darījumu modeļus, kas varētu liecināt par būtisku krāpšanu.

Tomēr tehnoloģija nav nekāda panaceja, un ir nepieciešams arī profesionāls vērtējums. Visiem iesaistītajiem, tostarp vadībai, valdei, revidentiem un regulatoriem, ir pienākums pievērst lielāku uzmanību korporatīvajai kultūrai un uzvedībai, lai veicinātu krāpšanas atklāšanu. EY veic papildu pasākumus, lai pievērstos šai svarīgajai revīzijas jomai, tostarp:

- ▶ prasība izmantot datu analītiku, veicot krāpšanas pārbaudes visu biržās kotēto uzņēmumu revīziju ietvaros visā pasaulē;
- ▶ papildu iekšējo un ārējo datu un informācijas izmantošana, lai varētu operatīvāk reaģēt uz ārējiem riska faktoriem, piemēram, uz īso pārdošanu un trauksmes cēlēju ziņojumiem;
- ▶ elektronisko apstiprinājumu izmantošana revīzijas pierādījumiem, kad vien iespējams;
- ▶ krāpšanas riska novērtēšanas sistēmu izstrāde, ko varētu izmantot arī revīzijas komitejas un personas, kam uzticēta uzņēmuma pārvalde;
- ▶ obligāta ikgadēja apmācība krāpšanas atklāšanas jautājumos visiem revīzijas speciālistiem, iepazīstinot arī ar EY speciālistu pieredzi tiesu ekspertīžu jomā;
- ▶ prasība revīzijā izmantot speciālistus tiesu ekspertīžu jomā, lai izvērtētu konkrētus krāpšanas riskus.

Vides, sociālās atbildības un pārvaldības (ESG) pārskati

EY dalībfirmas sniedz apliecinājuma pakalpojumus attiecībā uz plašu ar ESG saistītās informācijas klāstu. EY Ilgtspējas apliecināšanas metodoloģija (EY Sustainability Assurance Methodology) (EY SAM) ir globāla sistēma konsekventas pieejas piemērošanai apliecinājuma uzdevumos, kas attiecas uz ESG un ilgtspējas informāciju. EY SAM nodrošina augstas kvalitātes apliecinājuma pakalpojumu sniegšanu, konsekventi piemērojot apsvērumus, spriedumus un

procedūras visos uzdevumos neatkarīgi no nepieciešamā apliecinājuma līmeņa. EY SAM ir arī pielāgojama gan ESG ziņojuma saturam, gan kritērijiem, ko klients piemērojis šī ziņojuma sagatavošanai.

Izmantojot šo metodoloģiju, īpaša uzmanība pienācīgas profesionālās skepses piemērošanai procedūru izpildē, ņemot vērā mainīgās prasības attiecībā uz ESG pārskatu sagatavošanu un piemērojamajiem kritērijiem. EY SAM pamatā ir Starptautiskie apliecinājuma uzdevumu standarti, un atsevišķās valstīs šī metodoloģija tiek papildināta, ja tas nepieciešams, lai ievērotu vietējos apliecinājuma standartus un regulatīvās vai tiesību aktos noteiktās prasības.

Saistībā ar mūsu pienākumu sniegt augstas kvalitātes apliecinājuma pakalpojumus saistībā ar ESG ziņojumu pārbaudi, EY ir izstrādājusi vadlīnijas un apmācības un uzraudzības programmas, kā arī procedūras, kas dalībfirmu speciālistiem jāizmanto, lai konsekventi un efektīvi sniegtu šādus pakalpojumus. Ir izstrādātas arī vadlīnijas revīzijas darba grupām, kas paredzētas, lai novērtētu klimata risku ietekmi uz finanšu pārskatiem saskaņā ar Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS) vai citiem finanšu pārskatu sagatavošanas regulējumiem. Globālie, reģionālie un zonālie PPD, EY kvalitātes nodrošināšanas un SFPS piemērošanas atbalsta speciālisti, kā arī citi profesionāļi, kuri strādā ar darba grupām katrā dalībfirmā, pārzina EY darbiniekus, klientus un procesus un ir viegli pieejami, lai ar ESG pārskatiem saistīto apliecinājuma uzdevumus veikšanā iesaistītās darba grupas saņemtu nepieciešamo atbalstu.

EY piedalās vairākās publiskās un privātās iniciatīvās, lai uzlabotu ESG pārskatu, tostarp par klimata riskiem sagatavoto pārskatu, kvalitāti, salīdzināmību un konsekveni. Šis darbs tiek veikts globālā, reģionālā un valsts līmenī. Kā piemēru var minēt priekšlikumu izstrādi par ESG rādītājiem un ESG pārskatu sagatavošanu iekļaujošā kapitālisma stiprināšanas projektam (*Embankment Project on Inclusive Capitalism*) (EPIC) un Pasaules Ekonomikas foruma Starptautiskajai biznesa padomei (WEF-IBC). EY arī nodrošina piekļuvi tā resursiem standartu izstrādātājiem ilgtspējas pārskatu sagatavošanas un sniegšanas jomā.

Pārbaudes un konsultācijas

Revīzijas darba pārbaudes

EY politikās iekļautas prasības savlaicīgai un tiešai vadošo speciālistu līdzdalībai, kā arī veiktā darba pārbaudes līmenim. Revīzijas darba grupas locekļi, kas atbild par darba pārraudzību, veic detalizētu revīzijas dokumentācijas pārbaudi, lai pārlicinātos

par to pareizību un pilnīgumu. Vecākie revīzijas projektu vadītāji un revīzijas partneri veic otrā līmeņa pārbaudi, lai pārliecinātos, ka revīzijas darbs kopumā veikts atbilstoši prasībām. Ja nepieciešams, nodokļu speciālists, pamatojoties uz veikto risku izvērtējumu, pārbauda svarīgus nodokļu un citus attiecīgos darba dokumentus. Biržās kotēto un dažu citu uzņēmumu gadījumā nozīmīgas uzskaites jomas, finanšu pārskatu sagatavošanu un revīzijas darbu pārbauda neatkarīgs partneris atbilstoši Regulas (ES) 537/2014 prasībām (kā definēts tālāk tekstā). Neatkarīgais partneris pārbauda arī revidēto uzņēmumu finanšu pārskatus un mūsu revidentu ziņojumu par šiem pārskatiem.

Revīzijas darba pārbaudes raksturs, termiņš un apjoms ir atkarīgs no daudziem faktoriem, tajā skaitā no:

- ▶ pārbaudāmā objekta riska, būtiskuma, subjektivitātes un sarežģītības;
- ▶ revīzijas dokumentāciju sagatavojušā darba grupas locekļa spējām un pieredzes;
- ▶ pārbaudītāja tiešās līdzdalības revīzijas darbā pakāpes;
- ▶ izmantoto konsultāciju apjoma.

EY politikās noteikti arī katra revīzijas darba grupas locekļa pienākumi un atbildība, kā arī prasības viņu darba un secinājumu dokumentēšanai.

Konsultācijas

EY konsultāciju sniegšanas politikas izstrādātas, pamatojoties uz sadarbības kultūru, proti, revidenti tiek aicināti apmainīties ar informāciju par sarežģītiem grāmatvedības, revīzijas un pārskatu sagatavošanas jautājumiem. Tā kā apstākļi, kādos strādā EY dalībfirmas, kļuvuši arvien sarežģītāki un savstarpēji saistīti arī pasaules līmenī, arvien lielāka nozīme ir EY konsultāciju sniegšanas kultūrai, kuras uzdevums ir palīdzēt dalībfirmām savlaicīgi izdarīt atbilstošus secinājumus par revidējamiem uzņēmumiem. Konsultāciju sniegšanai izstrādātās prasības un attiecīgās politikas paredz iesaistīt atbilstošus resursus, lai revīzijas darba grupas varētu pieņemt pareizus lēmumus.

EY konsultāciju kultūra ļauj darba grupām sniegt pastāvīgus, konsekventus un augstas kvalitātes pakalpojumus atbilstoši revidējamo uzņēmumu, to pārvaldības institūciju un visu ieinteresēto pušu vajadzībām.

Sarežģītu un jutīgu jautājumu gadījumos tiek īstenota formāla procedūra, kuras ietvaros tiek pieprasītas citu speciālistu konsultācijas, kuri nav iekļauti revīzijas darba grupā, galvenokārt Profesionālās prakses un Neatkarības nodrošināšanas speciālistu konsultācijas. Objektivitātes un profesionālās piesardzības nolūkā EY politikās noteikts, ka

konsultācijās nedrīkst piedalīties tie Profesionālās prakses un Neatkarības nodrošināšanas speciālisti, kā arī citi speciālisti, kuri attiecīgajā brīdī sniedz vai nesen snieguši pakalpojumus klientam, kuram tiek sniegti attiecīgās konsultācijas. Šādā gadījumā revīzijas veikšanai tiek norīkoti citi atbilstošas kvalifikācijas speciālisti.

EY politikās minētas arī prasības visu konsultāciju dokumentēšanai, tajā skaitā prasība saņemt šādas dokumentācijas rakstisku apstiprinājumu no konsultētās personas, lai pierādītu, ka konsultants ir izpratis attiecīgo jautājumu un tā risinājumu.

Darba izpildes kvalitātes pārbaudes

EY darba kvalitātes pārbaudes politikas attiecas uz revīzijām un apliecinājuma uzdevumiem. Kvalitātes pārbaudes veic speciālisti, kuriem ir pietiekamas zināšanas par konkrēto jomu, kuri nav iesaistīti attiecīgajā darba grupā un spēj sniegt objektīvu vērtējumu darba grupas nozīmīgiem spriedumiem un ziņojumā izdarītajiem secinājumiem. Kvalitātes pārbaude tomēr nemazina par attiecīgo darba uzdevumu atbildīgā partnera atbildību. Nekādā gadījumā atbildību par kvalitātes pārbaudes veikšanu nedrīkst deleģēt kādai citai personai.

Kvalitātes pārbaudes aptver visu darba uzdevuma ciklu, tajā skaitā plānošanu, risku novērtējumu, revīzijas stratēģiju un veikšanu. Politikas un procedūras kvalitātes pārbaudei veikšanai un dokumentēšanai sniedz konkrētus norādījumus attiecībā uz veicamo procedūru raksturu, termiņiem un apjomu atkarībā no klienta riska profila, kā arī prasības minēto procedūru izpildi apliecinotajai dokumentācijai. Jebkurā gadījumā kvalitātes pārbaude tiek pabeigta pirms revidentu ziņojuma vai apliecinājuma ziņojuma sniegšanas datuma.

Revīziju kvalitātes pārbaudes veic revīzijas partneri saskaņā ar profesionālajiem revīzijas standartiem, kas piemērojami visu biržās kotēto uzņēmumu un noteiktu sabiedriskas nozīmes struktūru revīzijām, kā arī saskaņā ar Regulu (ES) 537/2014, kas piemērojama visu sabiedriskas nozīmes struktūru revīzijām, kā arī revīzijām, kas veiktas uzņēmumos, kuriem nepieciešama stingrāka uzraudzība. Revīzijas kvalitātes pārbaudes uzdevumus apstiprina reģionālais revīzijas jomas vadītājs un reģionālais un/vai vietējais PPD.

Revīzijas darba grupas locekļu profesionālu domstarpību risināšana

EY darba kultūras pamatā ir sadarbība, un mēs mudinām savus darbiniekus izteikt savas domas, nebaidoties no nosodījuma, ja rodas profesionāla rakstura domstarpības vai ja kāds ar klienta revīziju saistīts jautājums izraisa bažas. Politikas un procedūras izstrādātas tā, lai revīzijas darba grupas locekļi varētu izteikt jebkādas iebildumus, kas

attiektos uz būtiskiem grāmatvedības, revīzijas vai pārskatu sagatavošanas jautājumiem.

Ar šīm politikām tiek iepazīstināti visi jaunie EY darbinieki, un mēs pastāvīgi veicinām kultūru, kas stiprina darbinieku pienākumu un tiesības izteikt savu viedokli, kā arī uzklaut citu kolēģu viedokļus.

Revīzijas laikā radušās profesionālo viedokļu atšķirības parasti tiek atrisinātas revīzijas darba grupas ietvaros. Tomēr, ja kādi no attiecīgā jautājuma apspriešanās iesaistītajiem speciālistiem nav apmierināti ar pieņemto lēmumu, viņi to nodod izskatīšanai augstāka līmeņa speciālistiem, kamēr attiecīgajā jautājumā netiek pieņemts galīgais lēmums, ja nepieciešams, konsultējoties arī ar Profesionālās prakses speciālistiem.

Turklāt, ja speciālists, kurš veic neatkarīgo pārbaudi, sniedz ieteikumus, kurus par revīzijas uzdevumu atbildīgais partneris nepieņem un jautājums netiek atrisināts atbilstoši neatkarīgās pārbaudes veicēja viedoklim, revidentu ziņojums netiek sniegts līdz minētā jautājuma atrisināšanai.

Visas profesionālo viedokļu atšķirības, kas tie novērstas, konsultējoties ar Profesionālās prakses speciālistiem, tiek pienācīgi dokumentētas.

Rotācija un ilgstoša sadarbība

Obligātā revīzijas partneru rotācija ir viens no veidiem, ko EY izmanto, lai nostiprinātu revidentu neatkarību. EY Latvija ievēro revīzijas partneru rotācijas prasības, kas noteiktas Starptautisko grāmatvežu ētikas standartu padomes (IESBA) izdotajā Ētikas kodeksā, Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Regulā (ES) Nr. 537/2014 (ES Regula 537/2014) un Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumā, kā arī ASV Vērtspapīru un biržu komisijas prasības, ja nepieciešams. EY Latvija atbalsta revīzijas partneru rotāciju, jo tas ļauj novērtēt problēmu ar svaigu skatījumu un nodrošina neatkarību no uzņēmuma vadības, vienlaikus nodrošinot nozarē iegūtās pieredzes un zināšanu izmantošanu. Revīzijas partneru rotācija kopā ar neatkarības prasībām uzlabojusi iekšējās kvalitātes kontroles sistēmas darbību un neatkarīgu revīzijas uzraudzību, palīdz nostiprināt neatkarību un objektivitāti un nodrošina revīzijas kvalitāti.

ES Regulas Nr. 537/2014 (ES) 17. pants nosaka, ka sabiedriskas nozīmes uzņēmumiem savs vadošais revīzijas partneris un revīzijas kvalitātes pārbaudes veicējs jāmaina ik pēc septiņiem gadiem. Viņi var atsākt pildīt vadošā partnera pienākumus ne agrāk kā pēc trim gadiem.

Sabiedriskas nozīmes uzņēmumu un organizāciju vai biržās kotēto uzņēmumu gadījumā EY Globālā neatkarības nodrošināšanas politika nosaka, ka

vadošais revīzijas partneris, revīzijas kvalitātes pārbaudes veicējs un citi revīzijas partneri, kuri pieņem lēmumus vai izdara spriedumus par revīzijai svarīgiem jautājumiem (kopā saukti „galvenie revīzijas partneri”), jāmaina ik pēc septiņiem gadiem. Ja klients ir jauns sabiedriskas nozīmes uzņēmums (tajā skaitā uzņēmums, kura kotēšana biržā sāka nesen), galvenie revīzijas partneri var turpināt darbu vēl divus gadus, ja viņi strādājuši ar šo klientu sešus vai vairāk gadus pirms tā kotēšanas biržā.

Pēc maksimālā pakalpojumu sniegšanas perioda, galvenais revīzijas partneris vairs nedrīkst vadīt vai koordinēt profesionālo pakalpojumu sniegšanu attiecīgajam sabiedriskas nozīmes uzņēmumam vai kotētajam uzņēmumam līdz šāda aizlieguma perioda beigām. Vadošajam revīzijas partnerim šāds periods ir pieci gadi, revīzijas kvalitātes pārbaudes veicējam – trīs gadi un citiem partneriem, uz kuriem attiecas rotācija – divi gadi.

Ja vietējā varas iestāde vai regulators vadošajam revīzijas partnerim minēto aizlieguma periodu noteicis īsāku par pieciem gadiem, piecu gadu periodu var aizstāt ar šādi noteikto garāko periodu vai trim gadiem. Šāds jurisdikcijas izņēmums attiecībā uz vadošo revīzijas partneri var tikt piemērots tikai revīzijas periodiem, kas sākas 2023. gada 15. decembrī vai vēlāk.

Papildus vadošo revīzijas partneru rotācijas prasībām, kas piemērojamas tiem revīzijas klientiem, kas ir sabiedriskas nozīmes vai biržās kotēti uzņēmumi, EY ir izstrādājis ilgstošas sadarbības risku novēršanas sistēmu, kurā saskaņā ar IESBA kodeksu un Regulas Nr. 537/2014 (ES) 17. pantu ņemti vērā neatkarības apdraudējumi, ko var radīt pārāk ilgstoša vienu un to pašu revidentu iesaiste, un kurā paredzēti atbilstoši šādu apdraudējumu novēršanas pasākumi.

Lai efektīvi uzraudzītu partneru iekšējās rotācijas prasību izpildi, kā arī to prasību izpildi, kas attiecas uz partneriem un citiem revidentiem, kuri ilgstoši iesaistīti atsevišķu klientu uzņēmumu revīzijā, mēs izmantojam atbilstošus rīkus, kā arī pakāpenisku rotāciju. Mēs esam arī ieviesuši procesu rotācijas plānošanai un attiecīgu lēmumu pieņemšanai, kas ietver konsultācijas ar mūsu profesionālās prakses un neatkarības speciālistiem.

Ārējā rotācija

Sabiedriskas nozīmes uzņēmumu un organizāciju revīzijā mēs ievērojam ārējās rotācijas prasības, kas noteiktas ES Revīzijas regulas 17. panta 1. punktā.

Revīzijas kvalitātes pārbaudes

EY Globālā AQR programma ir EY revīzijas kvalitātes kontroles pamatā. EY Latvija izmanto Globālo AQR programmu, ziņo par gūtajiem rezultātiem un

izstrādā rīcības plānus konstatēto nepilnību novēršanai. AQR programmas galvenais mērķis ir noteikt, vai kvalitātes kontroļu sistēmas, tajā skaitā EY Latvija kvalitātes kontroļu sistēmas, ir pienācīgi izveidotas un uzraudzītas revīzijas uzdevumu izpildes laikā, lai nodrošinātu pamatotu pārliecību par to, ka ievērotas visas politikas un procedūras, profesionālie standarti un regulējuma prasības. Globālā AQR programma atbilst 1. SKKS jaunās redakcijas prasībām un pamatnostādnēm. Minētais standarts papildināts, ja bijis nepieciešams, atbilstoši Latvijas profesionālajiem standartiem un regulējuma prasībām. AQR programma palīdz arī EY Latvija identificēt jomas, kurās mēs varam uzlabot savas politikas un procedūras.

Programma tiek īstenota katru gadu, un to koordinē un uzrauga Globālā PPD tīkla pārstāvji. Visu procesu kopumā pārbauda Globālās revīzijas vadības pārstāvji.

Revīzijas uzdevumi pārbaudei katru gadu tiek atlasīti, ņemot vērā ar tiem saistīto risku novērtējumu, pievēršot galveno uzmanību lielajiem revīzijas darba uzdevumiem, sarežģītiem revīzijas uzdevumiem un uzņēmumiem ar ievērojamu sabiedrisko nozīmi, tajā skaitā neprognozējamības elementiem. AQR programma ietver detalizētu revīzijas lietu pārbaudi, kurā galvenā uzmanība pievērsta riskiem, aptverot plašu biržās kotētu un nekotētu uzņēmumu, sabiedriskas nozīmes un citu uzņēmumu revīzijas uzdevumu izlases kopu, lai novērtētu atbilstību iekšējām politikām un procedūrām, EY GAM prasībām un piemērojamiem vietējiem profesionālajiem standartiem un regulējuma prasībām. Tā ietver arī atsevišķu ar revīziju nesaistītu darba uzdevumu, ko veikušas revīzijas darba grupas, pārbaudes, izvērtējot atbilstību attiecīgajiem profesionālajiem standartiem un iekšējām politikām un procedūrām, kas piemērojamas ar revīziju nesaistītiem pakalpojumiem. Turklāt tiek veiktas arī prakses līmeņa pārbaudes, lai izvērtētu atbilstību kvalitātes kontroles politikām un procedūrām funkcionālajās jomās, kas noteiktas 1. SKKS.

Globālā AQR programma papildina ārējās prakses uzraudzības un pārbaudžu veidus, piemēram, pārbaudes programmas, ko veic revīzijas darba regulatori, un ārējo partneru veiktās pārbaudes. Tā arī ļauj mums noteikt, vai esam ievērojuši regulējuma prasības, profesionālos standartus, politikas un procedūras.

Revīzijas kvalitātes pārbaudi veic un pārbaudes darba grupas vada speciālisti, kuri tiek izraudzīti, ņemot vērā viņu prasmi un profesionālo kompetenci gan grāmatvedības uzskaites, gan revīzijas jomā, kā arī viņu specializāciju attiecīgajās nozarēs. Turklāt pārbaudes darba grupu vadītāji un pārbaudes veicēji bieži vien ir bijuši iesaistīti AQR programmā vairāku gadu garumā, un viņi guvuši ievērojamu pieredzi un iemaņas šīs programmas īstenošanā. Pārbaudes

darba grupu vadītāji un pārbaudes veicēji nav saistīti ar attiecīgo revīzijas uzdevumu un pārbaudāmajām darba grupām, un parasti tiem tiek uzdots veikt pārbaudes ārpus to tiešās darbavietas.

COVID-19 pandēmija joprojām ierobežo ceļošanu un tiešu saskarsmi. Izmantojot EY Canvas un citus sadarbības rīkus, kā arī 2020. gadā gūto pieredzi, AQR process tika veiksmīgi pabeigts EY Latvija.

AQR procesa rezultāti tiek apkopoti globālā līmenī (tostarp arī zonālajā un reģionālajā līmenī), identificējot jomas, kurās joprojām nepieciešami uzlabojumi. Informācija par apkopotajiem rezultātiem kopā ar galvenajām jomām, kurās rezultāti liecina, ka ir nepieciešami turpmāki uzlabojumi. Apkopotajiem rezultātiem tiek paziņoti visa tīkla ietvaros. Par pasākumiem, kas veicami, lai risinātu revīzijas kvalitātes problēmas, kas identificētas AQR programmas īstenošanas, regulatoru pārbaudes un citu profesionāļu veikto pārbaudžu rezultātā, lemj mūsu Revīzijas departamenta vadība un PPD. Šīs programmas sniedz svarīgu prakses uzraudzības rezultātā gūto informāciju, lai mēs varētu pastāvīgi uzlabot mūsu darba kvalitāti.

Kvalitātes nodrošināšanas ārējās pārbaudes

EY Latvija revīzijas praksi un mūsu zvērināto revidentu darbu periodiski (ik pēc sešiem gadiem) pārbauda Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijas Revīzijas kvalitātes kontroles komiteja Latvijas Republikas Finanšu ministrijas uzraudzībā. Sabiedriskas nozīmes uzņēmumu un organizāciju revidentus periodiski pārbauda arī Latvijas Republikas Finanšu ministrija. Šādu pārbaudžu ietvaros Latvijas Zvērinātu revidentu asociācija un Finanšu ministrija novērtē EY Latvija kvalitātes kontroles sistēmas un pārbauda atsevišķus darba uzdevumus.

Pēdējā Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijas veiktā kvalitātes pārbaude tika veikta 2016. gada septembrī. Pārbaudes gala ziņojums tika izdots 2016. gada 22. septembrī. Pirmā Finanšu ministrijas pārbaude tika veikta un pārbaudes gala ziņojums sniegts 2019. gada 15. novembrī.

Mēs augstu novērtējam Finanšu ministrijas un Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijas veiktās pārbaudes. Mēs rūpīgi izskatām visus pārbaudes laikā norādītos jautājumus, lai apzinātu jomas, kurās revīzijas kvalitāti varētu vēl paaugstināt. Revīzijās, kuru ietvaros konstatēti būtiski trūkumi, tiek veikta šo trūkumu pamatcēloņu analīze (skatīt nākamo sadaļu). Līdz ar mūsu iekšējo AQR procesu ārējās pārbaudes dod informāciju par EY veikto revīziju kvalitāti. Šāda informācija ļauj mums nodrošināt augstas kvalitātes revīzijas.

Informācija par minēto regulatoru un publiski pieejamie pārbažu ziņojumi sniegti www.lzra.lv un www.fm.gov.lv.

Pamatcēloņu analīze

Pamatcēloņu analīze ir EY kvalitātes uzlabošanas sistēmas galvenā sastāvdaļa, ļauj padziļināti izvērtēt cēloņus, kas bijuši pamatā labvēlīgam vai nelabvēlīgam revīzijas darba pārbaudes rezultātam. Šāda analīze ļauj identificēt galvenos faktorus, kas var ietekmēt revīzijas kvalitāti, un veikt atbilstošus pasākumus.

EY Latvija revīzijas praksē, veicot pamatcēloņu analīzi, tiek identificēti un novērtēti visi cēloņfaktori. Šāda analīze ļauj labāk izprast cēloņus, kas bijuši pamatā gan pozitīvajiem, gan negatīvajiem pārbažu rezultātiem. Tiek izstrādāti rīcības plāni, lai novērstu darba uzdevumu pārbaudēs konstatēto būtisko trūkumu pamatcēloņus. EY Latvija revīzijas praksē šie pamatcēloņi un to izplatība, lai noteiktu, vai pastāv kādas sistēmiskas problēmas, un, ja tādas ir, tiek izstrādāti turpmāki rīcības plāni. EY Globālā sanācības darba grupa ir atbildīga par visu izplatīto pamatcēloņu novēršanu visā tīklā un attiecīgu rīcības plānu īstenošanu plašākā mērogā.

Juridisko prasību ievērošana

EY Globālais uzvedības kodekss sniedz skaidras pamatnostādnes, kas jāievēro, veicot profesionālo darbību. EY Latvija ievēro visus piemērojamus likumus un noteikumus, turklāt EY vērtības nosaka mūsu apņemšanos vienmēr rīkoties pareizi. Šo svarīgo apņemšanos atbalsta arī vairākas nākamajās sadaļās paskaidrotās politikas un procedūras.

Cīņa ar korupciju

EY Globālā pretkorupcijas politika sniedz EY darbiniekiem pamatnostādnes attiecībā uz noteiktām neētiskām un pretlikumīgām darbībām. Tajā uzsvērts pienākums ievērot korupcijas novēršanas likumus un sniegta korupcijas definīcija. Tajā noteikts arī pienākums ziņot par konstatētajiem korupcijas gadījumiem. Apzinoties korupcijas augošo ietekmi pasaules tirgos, EY turpina īstenot korupcijas novēršanas pasākumus.

Iekšējās informācijas ļaunprātīga izmantošana

Vērtspapīru tirdzniecību regulē daudzi likumi un noteikumi, un EY darbiniekiem jāievēro visi piemērojamie tiesību akti attiecībā uz iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu. Tas nozīmē, ka EY darbinieki nedrīkst pirkt vai pārdot vērtspapīrus, izmantojot to rīcībā nonākušo informāciju, kas paredzēta tikai iekšējai lietošanai.

EY Globālā iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas politika vēlreiz uzsver, ka darbinieki nedrīkst izmantot viņu rīcībā esošo iekšējo informāciju, veicot darījumus ar vērtspapīriem, sniedz iekšējās informācijas skaidrojumu un nosaka, ar ko EY darbiniekiem jākonsultējas, ja viņiem rodas jautājumi par viņu pienākumiem un atbildību.

Ekonomiskās un tirdzniecības sankcijas

Svarīgi, lai mēs būtu informēti par jebkādam izmaiņām esošajā situācijā attiecībā uz starptautiskajām tirdzniecības sankcijām. EY uzrauga visos ģeogrāfiskajos reģionos noteiktās sankcijas un sniedz EY speciālistiem instrukcijas attiecībā uz tām darbības jomām, kuras ietekmē noteiktās sankcijas.

Personas datu aizsardzība

EY Globālā personas datu aizsardzības politika, kas tika pārskatīta un no jauna izdota 2018. gadā, ietver principus, kas piemērojami personas datu vākšanai, izmantošanai un aizsardzībai, tajā skaitā esošo, bijušo un nākotnē iespējamo darbinieku, klientu un biznesa partneru datu izmantošanai un aizsardzībai. Šī politika atbilst Eiropas Savienības VДАР stingrajām prasībām un citiem piemērojamajiem likumiem un noteikumiem attiecībā uz datu aizsardzību un privātumu. EY ieviesis arī saistošos korporatīvos noteikumus, kurus apstiprinājuši ES regulatori, lai atvieglotu personas datu kustību EY tīklā. Turklāt EY Latvija ieviesta politika, lai nodrošinātu Latvijā specifisko personas datu aizsardzības prasību izpildi un uzņēmējdarbības vajadzību nodrošināšanu.

Dokumentu glabāšana

EY globālā dokumentu un informācijas glabāšanas politika un saistītās vietējās politikas attiecas uz visiem darba uzdevumiem un darbiniekiem. Šīs politikas īpaši attiecas uz dokumentu saglabāšanu, kad vien kļūst zināms par faktiskām vai pamatoti iespējamām prasībām, tiesvedību, izmeklēšanu, tiesas pavēstēm vai jebkādam valsts institūciju ierosinātām lietām saistībā ar mums vai kādu no mūsu klientiem, kas varētu attiekties uz mūsu darbu. Politikā aplūkotas arī Latvijas tiesību aktu prasības, kas piemērojamas ar veikto darbu saistītās dokumentācijas sagatavošanai un saglabāšanai.

Neatkarības nodrošināšana

EY Globālā neatkarības nodrošināšanas politika nosaka, ka EY Latvijai un mūsu speciālistiem jāievēro konkrētiem darba uzdevumiem piemērojamie neatkarības nodrošināšanas standarti, piemēram, IESBA Ētikas kodekss un Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likums.

Mēs aplūkojam neatkarību no vairākiem aspektiem, tajā skaitā, izvērtējam mūsu un mūsu darbinieku finansiālās attiecības, darba attiecības, biznesa attiecības, pakalpojumu sniegšanas iespējamību mūsu revīzijas klientiem, piemērojamās firmu un partneru rotācijas prasības, pakalpojumu maksas noteikšanu, Revīzijas komitejas iepriekšēju piekrišanu, ja nepieciešams, un partneriem izmaksājamo atlīdzību un kompensācijas.

Ja darbinieks neievēro piemērojamās neatkarības nodrošināšanas prasības, tas parasti tiek ņemts vērā, lemjot par paaugstināšanu amatā vai atalgojuma palielināšanu, un var tikt veikti arī citi disciplinārie pasākumi, tajā skaitā atļaišana no darba EY Latvijā.

EY Latvija ir ieviesis EY globālas lietojumprogrammas, rīkus un procesus, lai atvieglotu neatkarības nodrošināšanas politiku ievērošanu gan mums, gan mūsu speciālistiem, gan citiem darbiniekiem.

EY Globālā neatkarības politika

EY Globālā neatkarības politika ietver neatkarības nodrošināšanas prasības dalībfirmām, speciālistiem un citiem darbiniekiem. Politika izstrādāta, pamatojoties uz IESBA kodeksu, un papildināta ar stingrākiem nosacījumiem tajās jurisdikcijās, kur to pieprasījusi vietējā varas iestāde, regulators vai standartu noteicēj institūcija. Politika ietver arī pamatnostādnes, kas izstrādātas, lai palīdzētu saprast un piemērot neatkarības nodrošināšanas noteikumus. EY Neatkarības nodrošināšanas politika ir viegli pieejama EY intranetā.

Globālā neatkarības nodrošināšanas sistēma (GIS)

Globālā neatkarības nodrošināšanas sistēma (*Global Independence System*) (GIS) ir internetā bāzēts rīks, kas palīdz EY speciālistiem identificēt uzņēmumus, no kuriem jāsaņem neatkarības apliecinājums, un tos neatkarības ierobežojumus, kas attiecas minētajiem uzņēmumiem. Visbiežāk tie ir biržās kotēti revīzijas klienti un to radniecīgie uzņēmumi, taču tie var būt arī citi klienti, kam tiek sniegti apliecinājuma pakalpojumi. Šis rīks ietver informāciju par biržās kotēto revīzijas klientu radniecīgajiem uzņēmumiem, kuru regulāri atjaunina darba grupas, kas iesaistītas pakalpojumu sniegšanā klientiem. Uzņēmumu dati ietver paziņojumus, kas norāda neatkarības noteikumus, kas attiecināmi uz katru no uzņēmumiem, tādējādi palīdzot mūsu darbiniekiem noteikt to pakalpojumu veidu, kas var tikt sniegti, vai citas intereses vai attiecības, kas var tikt veidotas.

Globālā uzraudzības sistēma (GMS)

Globālā uzraudzības sistēma (*Global Monitoring System*) (GMS) ir vēl viens svarīgs globāls rīks, kas palīdz mums un mūsu darbiniekiem noteikt, kādi vērtspapīri un citi finanšu ieguldījumi viņiem nedrīkst piederēt. Vadības pārstāvjiem vai augstāka līmeņa amatpersonām jāziņo GMS par visiem viņiem vai viņu ģimenes locekļiem piederošajiem vērtspapīriem. Ja GMS tiek ievadīta informācija par neatļautu vērtspapīru vai ja darbiniekam piederošais vērtspapīrs kļūst neatļauts, attiecīgais darbinieks saņem brīdinājumu un attiecīgais vērtspapīrs jāatsavina. Par identificētajiem pārkāpumiem jāziņo neatkarīgā noteikto regulējumu pārkāpumu ziņošanas sistēmā.

GMS arī palīdz, lai reizi gadā un reizi ceturksnī apliecinātu atbilstību EY neatkarības nodrošināšanas politikām, kā sīkāk izklāstīts tālāk tekstā.

Neatkarības nodrošināšana

EY ieviesti vairāki procesi un programmas, lai pārraudzītu EY dalībfirmu un to speciālistu darbības atbilstību neatkarības prasībām, tajā skaitā šādi pasākumi, programmas un procesi.

Neatkarības apliecinājumi

Ik gadu EY Latvija piedalās zonālā līmeņa procesā, lai apliecinātu atbilstību EY Globālajai neatkarības nodrošināšanas politikai un procesa prasībām, kā arī lai ziņotu par jebkādiem identificētiem pārkāpumiem, ja tādi būtu.

Visiem EY speciālistiem un atsevišķiem citiem darbiniekiem atkarībā no viņu ieņemamā amata vai veicamās funkcijas vismaz reizi gadā jāapliecina atbilstība neatkarības politikām un procedūrām. Visiem partneriem šāda neatkarības prasību ievērošana jāapliecina reizi ceturksnī.

Neatkarības pārbaudes

EY veic iekšējas procedūras, lai pārbaudītu, vai dalībfirmas ievēro neatkarības prasības. Šīs pārbaudes attiecas arī uz pakalpojumiem, kas nav saistīti ar revīziju, darījuma attiecībām uzņēmumiem, kurus revidējam, un dalībfirmu finansiālajām attiecībām.

Darbinieku neatkarības pārbaudes

Katru gadu EY Globālā neatkarības pārraudzības darba grupa izstrādā gada pārbaudītu plānu, kuru laikā tiek izvērtēta darbinieku neatkarības apliecināšanas prasību ievērošana, kā arī prasības attiecībā uz informācijas sniegšanu GMS. 2020. gada pārbaudes ciklā EY Latvija pārbaudīja divus partnerus un citus darbiniekus.

Ar revīziju nesaistīti pakalpojumi

EY uzrauga atbilstību profesionālajiem standartiem, likumiem un noteikumiem, kuros noteiktas prasības ar revīziju nesaistītu pakalpojumu sniegšanai revīzijas klientiem, izmantojot dažādas metodes, tajā skaitā PACE (skatīt 16. lpp.) un Piedāvāto pakalpojumu uzziņas rīku (*Service Offering Reference Tool*) (SORT) (skatīt tālāk tekstā), apmācību, rīkus un revīzijas laikā veiktās nepieciešamās procedūras, kā arī mūsu iekšējās pārbaudes procesus. Tiek veiktas arī atsevišķu ar revīziju nesaistītu pakalpojumu pārbaudes un īstenotas apstiprināšanas procedūras, kas tiek veiktas pirms darba uzsākšanas.

Globāla mēroga apmācība neatkarības nodrošināšanas jautājumos

EY izstrādā un ievieš dažādas apmācības programmas neatkarības nodrošināšanas jautājumos.

Visiem speciālistiem un daži citiem darbiniekiem obligāti jāpiedalās ikgadējā apmācībā neatkarības nodrošināšanas jautājumos, lai palīdzētu saglabāt mūsu neatkarību no tiem uzņēmumiem, kuros EY dalībfirmas veicam revīziju.

Apmācības mērķis ir palīdzēt EY darbiniekiem saprast viņu atbildību un nodrošināt, ka viņiem, kā arī viņu dalībfirmām, nav tādu interešu, kas varētu liegt tiem būt pietiekami objektīviem, sniedzot pakalpojumus revīzijas klientiem.

Ārējā apmācības programmā neatkarības nodrošināšanas jautājumos tiek aplūkotas mūsu neatkarības prasības, galveno uzmanību pievēršot nesenajām izmaiņām, kā arī dažādiem šajā politikā ietvertiem svarīgiem tematiem un jautājumiem. Savlaicīga apmācības organizēšana un beigšana ir obligāta prasība, kuras izpilde tiek stingri uzraudzīta.

Papildus ikgadējai apmācībai neatkarības nodrošināšanas jautājumos ir vēl vairākas mācību programmas, piemēram, atsevišķas programmas jaunajiem darbiniekiem, atsevišķiem svarīgiem jautājumiem veltītas programmas, kā arī programmas, kurās tiek aplūkoti galvenajiem darbības virzieniem būtiski temati.

Piedāvāto pakalpojumu uzziņas rīks (SORT)

Mēs pastāvīgi izvērtējam un pārbaugām savu pakalpojumu portfeli, lai varētu apliecināt, ka šos pakalpojumus pieļauj gan likumi, gan profesionālie standarti, un lai pārliecinātos, ka, sagatavojot jaunus pakalpojumu piedāvājumus, mūsu rīcībā ir atbilstošas metodoloģijas, procedūras un procesi. Mēs ierobežojam pakalpojumus, kas varētu radīt neatkarības vai cita veida riskus. SORT sniedz EY darbiniekiem informāciju par EY piedāvātajiem pakalpojumiem. Tas ietver arī pamatnostādnes, kas jāievēro, sniedzot pakalpojumus revīzijas un citiem klientiem; tajā aplūkoti arī neatkarības un citu risku pārvaldības jautājumi un apsvērumi.

Biznesa attiecību novērtēšanas rīks (BRET)

EY darbiniekiem daudzos gadījumos jāizmanto BRET, lai identificētu un izvērtētu iespējamās biznesa attiecības ar revīzijas klientiem un saņemtu to apstiprinājumu pirms šo attiecību uzsākšanas, tādējādi nodrošinot atbilstību neatkarības prasībām.

Revīzijas komitejas un neatkarības uzraudzība

Mēs apzināmies nozīmīgo lomu, kāda revidentu neatkarības uzraudzībā ir revīzijas komitejām un tamlīdzīgām uzņēmumu pārvaldības institūcijām. Neatkarīgām un atbilstoši pilnvarotām revīzijas

komitejām ir būtiska loma neatkarības nodrošināšanā un interešu konfliktu novēršanā, kuru tās pilda attiecīgo uzņēmumu akcionāru/dalībnieku uzdevumā. Mēs regulāri sazināmies ar klientu revīzijas komisijām vai personām, kurām uzticēta attiecīgā uzņēmuma pārvalde. Nepieciešamās saziņas ar revīzijas komisijām, kā arī - atkarībā no apstākļiem - obligātās ar revīziju nesaistītu pakalpojumu iepriekšējas apstiprināšanas prasības izpilde tiek uzraudzīta, izmantojot attiecīgas sistēmas un procesus. Turklāt šīs prasības izpilde tiek testēta arī EY kvalitātes pārbaudes programmas īstenošanas ietvaros.

Tālākizglītība un ieguldījums kvalificētos speciālistos

EY darbinieku izaugsme

Profesionālā izaugsme

Pastāvīga mūsu darbinieku prasmju un zināšanu pilnveidošana ir būtisks faktors mūsu mērķa sasniegšanai, proti, kapitāla tirgu uzticības vairošanai.

Piedāvātās iespējas iegūt atbilstošu pieredzi, zināšanas un apmācību, palīdz darbiniekiem augt un īstenot savu potenciālu dažādos tempos. Ikdienas darbā pieredze tiek sistemātiski gūta vietējā revīzijas uzņēmumā, kamēr EY revīzijas mācību pamatprogramma konsekventi tiek īstenota visā pasaulē vienādi. Vairāk pieredzējuši speciālisti apmāca darbiniekus tieši darba procesā, palīdzot realizēt gūtās zināšanas un pieredzi praksē.

Apmācība tiek veikta, izmantojot godalgoto Revīzijas mācību akadēmijas (*Audit Academy*) sistēmu, kas apvieno e-mācību moduļus „pēc pieprasījuma” ar interaktīvām fiziskām vai virtuālām simulācijām mācību telpā un atsevišķu gadījumu analīzi, kā arī nodrošina atbilstošas atbalsta un lietojumprogrammas. To papildina mācību programmas, kas sagatavotas, ņemot vērā izmaiņas grāmatvedības un finanšu pārskatu standartos, kā arī neatkarības un profesionālajos standartos, un kurās aplūkotas arī jaunākās tehnoloģijas un aktuāli jautājumi.

EYG dalībfirmas veic finanšu pārskatu revīziju, kas sagatavoti saskaņā ar Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), līdz ar to attiecīgie revīzijas darba grupas locekļi apgūst nepieciešamās zināšanas, lai saņemtu akreditāciju SFPS jomā.

EY Latvija revīzijas revidentiem katru gadu jāvelta tālākai profesionālai izglītībai vismaz 20 stundas un trīs gadu laikā - vismaz 120 stundas, turklāt 40% no šīm stundām (16 stundas katru gadu un 48 stundas trīs gadu laikā) paredzēti ar grāmatvedību un revīziju saistītu tehnisko jautājumu apgūšanai.

Zināšanas un iekšējā komunikācija

Mēs saprotam, ka papildus profesionālās izaugsmes nodrošināšanai un snieguma novērtējumam svarīgi klientu projektu darba grupām ir sniegt arī jaunāko informāciju, lai tās varētu pienācīgi veikt savus profesionālos pienākumus. EY veicis ievērojamus ieguldījumus zināšanu un komunikācijas tīklos, nodrošinot ātru informācijas izplatīšanu, lai palīdzētu cilvēkiem sadarboties un apmainīties ar informāciju par labāko praksi. Tas ir kļuvis arvien svarīgāk, lai risinātu jaunus riskus, kas rodas pandēmijas rezultātā. EY izmantotie resursi un rīki ir, piemēram:

- ▶ EY Atlas, kas ietver vietējos un starptautiskos grāmatvedības un revīzijas standartus un interpretācijas pamatnostādnes;
- ▶ Publikācijas, piemēram, International GAAP, informācija par SFPS izmaiņām un ilustratīvie finanšu pārskati;
- ▶ Globālās grāmatvedības un revīzijas ziņas (*Global Accounting and Auditing News*) ir nedēļas informatīvais materiāls, kas sniedz ieskatu globālajās grāmatvedības un neatkarības nodrošināšanas politikās un procedūrās, sniedz jaunāko informāciju no standartu izdevējiem un regulatoriem, kā arī iekšējos komentārus par jaunākajām izmaiņām;
- ▶ Prakses jaunumu ziņas un tīmekļapraides sniedz jaunāko informāciju par dažādiem pasaules mēroga vai atsevišķu valstu jautājumiem, kas paver iespējas dalībfirmu revīzijas prakses uzlabošanai.

Snieguma vērtēšana

LEAD ir sistēma, kuras ietvaros tiek izvērtētas EY darbinieku karjeras iespējas, attīstība un sniegums. LEAD ietvaros realizētā pastāvīgā atgriezeniskā saite, darbinieku izaugsme, izcilais darbaudzinātāju sniegums un pārrunas par turpmākās karjeras

iespējām nodrošina darbinieku atbilstību *NextWave* stratēģijai un ļauj viņiem koncentrēties uz nākotnes iespējām. LEAD veicina mūsu darbinieku izaugsmi un attīstību visos karjeras posmos EY. Katra darbinieka panelis sniedz ieskatu viņa darba rezultātos gan ņemot vērā līderības aspektus, tajā skaitā attiecībā uz kvalitāti, risku pārvaldību un tehniskajām prasmēm, gan salīdzinājumā ar kolēģu veikumu. Informācija, kas gada laikā tiek saņemta, pateicoties atgriezeniskajai saitei, tiek apkopota un izmantota kā izejas dati algu un prēmiju aprēķina programmās.

Regulāras pārrunas ar darbaudzinātāju par tādiem jautājumiem kā dažādas karjeras iespējas, jaunāko tehnoloģiju izmantošana, iespēja strādāt citās darba grupās un mācību iespējas palīdz identificēt turpmākos attīstības ceļus un uzlabot nākotnē nepieciešamās prasmes.

COVID-19 ietekme

Pāreja uz attālinātu darbu COVID-19 pandēmijas laikā mūsu darbiniekiem radīja jaunus izaicinājumus. Ļoti svarīgi bija saglabāt vitalitāti un strādāt virtuālā komandā. Būtiski bija kļūt elastīgākiem savā domāšanā, pieņemot notiekošās pārmaiņas. Šie apstākļi vēl vairāk izcēla nepieciešamību maksimāli izmantot pieejamās tehnoloģijas.

Sniegtas arī papildu konsultācijas, lai palīdzētu EY darbiniekiem saglabāt piederības un iesaistītības sajūtu.

Ieņēmumi un atalgojums

Finanšu informācija

Ieņēmumi atspoguļo apvienotos, nevis konsolidētos ieņēmumus un ietver izmaksas, par kurām izrakstīti rēķini klientiem, un ieņēmumus, kas saistīti ar rēķinu izrakstīšanu citām EYG dalībfirmām. Šeit atspoguļotie ieņēmumi ietver ieņēmumus gan no revīzijas klientiem, gan citiem klientiem.

Ieņēmumi atspoguļoti saskaņā ar Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumu un ietver ieņēmumus no:

1. sabiedriskas nozīmes uzņēmumu gada un konsolidēto gada pārskatu revīzijas un no tāda koncerna uzņēmumu gada un konsolidēto gada pārskatu revīzijas, kura mātes uzņēmums ir sabiedriski nozīmīga struktūra;
2. citu uzņēmumu gada un konsolidēto gada pārskatu revīzijas;
3. atļautiem ar revīziju nesaistītiem pakalpojumiem, kas sniegti uzņēmumiem, kuru finanšu pārskatu revīziju veic obligātais revidents vai revīzijas uzņēmums;
4. ar revīziju nesaistītiem pakalpojumiem, kas sniegti citiem uzņēmumiem.

Finanšu informācija par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 30. jūnijā, EUR

Pakalpojumi	Ieņēmumi	Procenti
Revīzijas pakalpojumi un ar revīziju tieši saistītie pakalpojumi sabiedriskas nozīmes uzņēmumiem	1 304 679	7 %
Citi revīzijas pakalpojumi un ar revīziju tieši saistītie pakalpojumi uzņēmumiem kas nav sabiedriskas nozīmes uzņēmumi	2 384 727	12 %
Revīzijas klientiem sniegti ar revīziju nesaistīti pakalpojumi	1 523 056	8 %
Citiem uzņēmumiem sniegti ar revīziju nesaistīti pakalpojumi	14 020 903	73 %
Kopējie SIA „Ernst & Young Baltic” ieņēmumi	19 233 365	100%

Partneru atalgojums

Kvalitāte ir EY stratēģijas stūrakmens un darbinieku snieguma pārvaldības sistēmas būtiska sastāvdaļa. Partneru sniegumu novērtē un viņu atalgojumu nosaka, ņemot vērā kritērijus, kas ietver konkrētus kvalitātes un riska pārvaldības rādītājus, kuri raksturo gan darbību, gan rezultātus.

LEAD sistēma, kas paredzēta partneriem, vadītājiem, izpilddirektoriem un direktoriem, tiek piemērota visiem EYG dalībfirmu partneriem visā pasaulē. Šī pieeja nostiprina globālo biznesa politiku, turpinot saistīt partneru sniegumu ar plašākiem mērķiem un vērtībām. Šis process ietver mērķu noteikšanu, pastāvīgu atgriezenisko saiti, personiskās izaugsmes plānošanu un snieguma pārbaudi, un ir saistīts ar partneru novērtējumu un atlīdzību. Partneru mērķu un snieguma dokumentēšana ir viens no vērtēšanas procesa stūrakmeņiem. Partnera mērķiem jāatspoguļo dažādas globālās prioritātes, no kurām viena ir kvalitāte.

EY politika nepieļauj vadošo revīzijas uzdevumu partneru un citu revīzijas uzdevumā iesaistīto partneru novērtēšanā un atlīdzības noteikšanā ņemt vērā ar revīziju nesaistītu pakalpojumu pārdošanu uzņēmumiem, kuros viņi veic revīziju. Tas nodrošina, ka mūsu partneri pilda savus profesionālos pienākumus, saglabājot neatkarību un objektivitāti.

- ▶ Izstrādāti īpaši kvalitātes un riska pārvaldības snieguma vērtēšanas kritēriji, kuros tiek ņemti vērā šādi faktori:
- ▶ tehniskas izcilības nodrošināšana;
- ▶ EY vērtību sistēmai atbilstoša uzvedība un attieksme;
- ▶ zināšanu par kvalitātes un riska pārvaldību demonstrēšana un īstenošana praksē;
- ▶ politiku un procedūru ievērošana;
- ▶ likumu un noteikumu ievērošana un profesionālo pienākumu veikšana;
- ▶ ieguldījums EY zīmola aizsardzībā un nostiprināšanā.

EY partneru atalgojuma filozofija paredz pamatoti diferencētu atalgojumu atkarībā no viņu snieguma, ko novērtē, izmantojot LEAD sistēmu. Katru gadu dalībfirmas izvērtē savu partneru darbu kvalitātes nodrošināšanā, izcilas klientu apkalpošanas nodrošināšanā un cilvēkresursu pārvaldībā, kā arī pēc mūsu finanšu un tirgus rādītājiem.

Mūsu piemērotās atalgojuma sistēmas ietvaros partnera kopējais novērtējums gada beigās ir būtiski atkarīgs no darba kvalitātes.

Atzīstot, ka dažādām prasmēm un funkcijām ir atšķirīga tirgus vērtība, un vēloties piesaistīt naturēt darbā augstvērtīgus darbiniekus, nosakot mūsu partneru kopējo atalgojuma apmēru, tiek ņemti vērā arī šādi faktori:

- ▶ pieredze;
- ▶ uzdevumi un atbildība;
- ▶ ilgtermiņa potenciāls.

Ja mūsu kvalitātes standarti netiek izpildīti, tiek veikti pasākumi, lai labotu šādu situāciju, tajā skaitā snieguma novērtējums, atalgojuma pārskatīšana, papildu apmācība, papildu uzraudzība vai pārcelšana citā amatā. Ja šie standarti tiek pārkāpti regulāri vai pārkāpums ir īpaši smags, vainīgo personu var atbrīvot no darba EY Latvijā.

1. pielikums: sabiedriskas nozīmes uzņēmumi

EY Latvija revidētie sabiedriskas nozīmes uzņēmumi

Finanšu gadā, kas noslēdzās 2021. gada 30. jūnijā,
EY Latvija veicis šādu sabiedriskas nozīmes
uzņēmumu finanšu pārskatu revīziju:

AS „HansaMatrix”

AS „Reģionālā Investīciju Banka”

AS „SEB atklātais pensiju fonds”

AS „SEB banka”

SEB Life and Pension Baltic SE

IPAS „SEB Investment Management”

2. pielikums: apstiprinātās EYG dalībfirmas

ES vai EEZ dalībvalstīs par finanšu pārskatu revidentiem apstiprinātās EYG dalībfirmas

2021. gada 30. jūnijā ES vai EEZ dalībvalstīs par finanšu pārskatu revidentiem bija apstiprinātas šādas EYG dalībfirmas:

Dalībvalsts	Revidents vai revīzijas uzņēmums
Austrija	Ernst & Young Wirtschaftspruefungsgesellschaft mbH
Beļģija	EY Assurance Services SRL
	EY Bedrijfsrevisoren SRL
	EY Europe SCRL
Bulgārija	Ernst & Young Audit OOD
Horvātija	Ernst & Young d.o.o.
Kipra	Ernst & Young Cyprus Limited
	Ernst & Young
	Ernst & Young CEA (South) Services Ltd
	Ernst & Young CEA (South) Holdings Plc
Čehija	Ernst & Young Audit, s.r.o.
Dānija	EY Godkendt Revisionspartnerselskab
	EY Grønland Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
	EY Net Source A/S
Igaunija	Ernst & Young Baltic AS
	Baltic Network OU
Somija	Ernst & Young Oy
Francija	Artois
	Auditex
	Ernst & Young Audit
	Ernst & Young et Autres
	EY & Associés
	Picarle et Associes

Dalībvalsts	Revidents vai revīzijas uzņēmums
Vācija	Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	Ernst & Young Heilbronner Treuhand-GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	EY Revision und Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	Treuhand-Süd GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft Steuerberatungsgesellschaft
	Schitag Schwäbische Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
Grieķija	Ernst & Young (Hellas) Certified Auditors Accountants SA
Ungārija	Ernst & Young Könyvvizsgáló Korlátolt Felelősségű Társaság
Islande	Ernst & Young ehf
Īrija	Ernst & Young Chartered Accountants
Itālija	EY S.p.A.
Latvija	Ernst & Young Baltic SIA
Lihtenšteina	Ernst & Young AG, Basel
	Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	Ernst & Young AG, Vaduz
Lietuva	Ernst & Young Baltic UAB
Luksemburga	Compagnie de Révision S.A.
	Ernst & Young Luxembourg S.A.
	Ernst & Young S.A.
Malta	Ernst & Young Malta Limited
Nīderlande	Ernst & Young Accountants LLP
Norvēģija	Ernst & Young AS
Polija	Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o.
	Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Finance spółka komandytowa
	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Doradztwo Podatkowe spółka komandytowa
	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
	Ernst & Young Usługi Finansowe Audyt sp. z o.o.
Portugāle	Ernst & Young Audit & Associados - SROC, S.A.
Rumānija	Ernst & Young Assurance Services S.r.l.
	Ernst & Young Support Services SRL
Slovākija	Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Slovēnija	Ernst & Young d.o.o.
Spānija	ATD Auditores Sector Público, S.L.U
	Ernst & Young, S.L.
Zviedrija	Ernst & Young AB

Gadā, kas noslēdzās 2021. gada 30. jūnijā, kopējais šo EYG dalībfirmu apgrozījums (tajā skaitā Lielbritānijas un Gibraltāra firmu apgrozījums līdz Breksita pārejas perioda beigām, proti, līdz 2020. gada 31. decembrim) no veiktajām gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu revīzijām bija aptuveni 2,6 miljardu eiro.

EY | Labākas darba pasaules izveide

EY mērķis ir radīt labāku darba pasauli, palīdzēt radīt ilgtermiņa vērtību klientiem, darbiniekiem un sabiedrībai un veidot uzticību kapitāla tirgiem

Pateicoties pieejamajiem datiem un tehnoloģijām, vairāk nekā 150 valstīs strādājošās dažādās EY darba grupas nodrošina klientu uzticību un palīdz tiem augt, pārveidoties un īstenot savu uzņēmējdarbību.

EY revīzijas, konsultāciju, nodokļu, stratēģijas un darījumu, kā arī juridisko pakalpojumu darba grupas uzdod pareizos jautājumus, lai rastu jaunas atbildes uz mūsdienu pasaules sarežģītajiem jautājumiem.

EY attiecināms gan uz globālo organizāciju kopumā, gan uz vienu vai vairākām Ernst & Young Global Limited dalībfirmām, no kurām katra ir atsevišķa juridiska persona. Ernst & Young Global Limited ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību Lielbritānijā, kas nesniedz pakalpojumus klientiem. Informācija par to, kā EY vāc un izmanto personas datus, kā arī par datu aizsardzības tiesību aktos noteiktajām personas tiesībām sniegta tīmekļa vietnē ey.com/privacy. Papildu informācija par mūsu organizāciju sniegta tīmekļa vietnē ey.com.

© 2021 SIA "Ernst & Young Baltic"
Visas tiesības paturētas.

BMC Agency GA 151342597
EYG no. 006680-21Gbl
ED nav

ey.com